

DZIENNIK ROZPORZĄDZEN

STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

31 SIERPNIA 1933 R.

Nr. 8.

ROCZNIK LIV.

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

- Poz. 73.** Okólnik Nr. 46 w sprawie wysyłania urzędowych przesyłek listowych.
74. Okólnik Nr. 47 w sprawie podziału czynności organów miejskich w zakresie dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.
75. Okólnik Nr. 48 w sprawie godzin urzędowania.
76. Okólnik Nr. 49 w sprawie nadzoru władz administracji ogólnej nad czynnościami przełożonych gmin.
77. Statut fundacji inż. Karola Rollego b. Prezydanta m. Krakowa dla dzieci ubogich pracowników Gminy m. Krakowa zagrożonych gruźlicą.
78. Ruch służbowy.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Wykaz konsensów na zamieszkanie, względnie użytkowanie wykonanych budowli, udzielonych w miesiącu sierpniu 1933 r. Zmiany w stanie posiadania realności w miesiącu lipcu wraz z uzupełnieniem za miesiąc czerwiec 1933 r. Wiadomości o rozporządzeniach, okólnikach, judykaturze i t. p. dotyczących administracji ogólnej.

OGŁOSZENIA.

DZIAŁ URZĘDOWY.

73.

OKOLNIK Nr. 46.

Zarządzenie

Prezydenta stoł. król. m. Krakowa z dnia 9 sierpnia 1933 r. Nr. Prez. Zarz. og. 65/33 w sprawie wysyłania urzędowych przesyłek listowych.

Ustawa z dnia 3/VI. 1924 (jednolity tekst w Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 57/31) o poczcie, telegrafii i telefonii, postanawia w art. 23 co następuje:

A) Postanowienia ustawy o poczcie, telegrafii i telefonii.

1) Od opłat pocztowych wolne są:

a) wszelkie urzędowe przesyłki władz, urzędów oraz organów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych;

b) urzędowe przesyłki listowe, zwykłe i polecane oraz za zwrotnem poświadczeniem odbioru, wysyłane przez władze i urzędy (organa) państwowe w stosunku wzajemnym, do władz i urzędów (organów) samorządowych,

tudzież w sprawach dotyczących służby publicznej, do osób i instytucji, niezwolnionych od opłaty pocztowej;

c) urzędowe zwykłe przesyłki listowe, wysyłane przez władze i urzędy (organa) samorządowe w wykonywaniu poruczonego zakresu działania, w stosunku wzajemnym, do władz i urzędów (organów) państwowych oraz do osób i instytucji, niezwolnionych od opłaty pocztowej;

d) urzędowe zwykłe i polecane przesyłki listowe oraz paczki pocztowe, przesyłane między Pocztową Kasą Oszczędności a urzędami (agencjami) pocztowymi jako zbiornikami Pocztovej Kasy Oszczędności w myśl postanowień § 14 rozporz. Prezydenta R. P. z dnia 27 czerwca 1924 r. o Pocztovej Kasie Oszczędności i rozdziału V. Statutu Pocztovej Kasy Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 545);

e) zwykłe przesyłki listowe, wysyłane przez osoby i instytucje niezwolnione od opłaty pocztowej, do władz i urzędów państwowych oraz samorządowych na wezwanie urzędowe tych władz i urzędów, jak również doniesienia o chorobach zakaźnych i zawodowych, w wykonaniu obowiązku doniesienia, nałożonego przepisami prawnymi;

f) przesyłki pocztowe, dotyczące jeńców wojennych i osób internowanych, przeznaczone dla tych osób lub

przez nie wysyłane, w granicach ustalonych światową umową pocztową;

g) przesyłki poczty polowej, w granicach określonych przepisami dla poczt polowych.

Minister Pocz i Telegrafów osobnem rozporządzeniem określi warunki, tudzież zasady obowiązujące przy wysyłaniu przesyłek zwolnionych od opłaty pocztowej.

2) a) Poza zwolnieniami od opłat pocztowych, podanemi w ustępie 1. niniejszego artykułu, nikt nie ma prawa do bezpłatnego korzystania z poczty.

Postanowienie powyższe nie narusza obowiązków nałożonych na pocztę w ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. U. Rzeszy str. 509).

b) W razie stwierdzenia w wypadku wskazanym w punkcie e) ustępu 1., że zwykła przesyłka listowa winna być opłacona, obowiązany jest adresat tj. władza lub urząd kopertę odnośnej przesyłki, a przy kartkach, odpis jej adresu wraz z adresem nadawcy oddać urzędowi pocztowemu oddawczemu, który zarządzi ściągnięcie od nadawcy podwójnej taryfowej opłaty pocztowej.

c) Zwolnienie od opłat pocztowych przesyłek listowych wymienionych w punktach b) i c) ustępu 1., nie odnosi się to do:

I. Przesyłek listowych przeznaczonych dla adresatów zamieszkałych w miejscowości, w której ma siedzibę swoją nadająca te przesyłki władza względnie urząd.

II. Przesyłek listowych przeznaczonych do zagranicy.

III. Innych pocztowych należności za przesyłki listowe, nieprzewidzianych w punktach b) i c) ustępu 1.

Wymienione pod I. i II. przesyłki muszą być opłacone przy nadaniu. Również przy nadaniu muszą być uiszczone należności wskazane pod III.

d) Wymienione w punktach b) i c) ustępu 1. urzędowe przesyłki listowe, wysyłane przez władze i urzędy państwowe względnie samorządowe w wyłącznym interesie adresatów niezwolnionych od opłat pocztowych, podlegają pojedynczej, zwykłej taryfowej opłacie pocztowej, ustanowionej dla danego rodzaju przesyłek pocztowych; opłatę tę uiszcza adresat przy odbiorze przesyłki.

W razie niedoręczalności listu lub kartki z przetrzoną na adresata opłatą, zwraca, się je nadawcom bezpłatnie.

B) Postanowienia rozporządzenia ministerjalnego w urzędowych przesyłkach.

Rozporządzenie Ministra Pocz i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22/VII. 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz o postępowaniu cywilnem i karnem (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 448) wprowadza następujące zasady opłacania urzędowych przesyłek:

I. Urzędowe przesyłki listowe.

§ 1. 1) Do opłaty przesyłek urzędowych, a to listów i kartek, używane będą znaczki pocztowe, wprowadzone rozporządzeniem Ministra Pocz i Telegrafów z dnia 19 maja 1933 r. o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych do opłaty urzędowych przesyłek listowych (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 370) a mianowicie:

a) do opłaty zwykłych listów i kartek 1 znaczek fioletowy,

b) do opłaty poleconych listów i kartek 1 znaczek ciemno-oranżowy,

c) do opłaty zwykłych listów i kartek za zwrotnem poświadczeniem odbioru 2 znaczki fioletowe,

d) do opłaty zwykłych listów za dowodem doręczenia (nadawanych na obszarze województwa pomorskiego, poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego) 2 znaczki fioletowe,

e) do opłaty poleconych listów i kartek za zwrotnem poświadczeniem odbioru 1 znaczek ciemno-oranżowy i 1 znaczek fioletowy.

2) Wartość znaczka fioletowego i ciemno-oranżowego ustali na każdy rok budżetowy rozporządzenie Ministrów: Pocz i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych.

§ 2. Do nadawania korespondencji, opłaconej za pomocą znaczków pocztowych, wymienionych w § 1. są uprawnione:

a) władze i urzędy państwowe, samorządu terytorjalnego i gospodarczego w poręczonym zakresie działania, sądy i prokuratury w sprawach administracji sądowej oraz przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe“;

b) osoby lub instytucje dla listów i kartek zwykłych, wysyłanych w wykonaniu ustawowego obowiązku lub na wezwanie władz i urzędów tak państwowych jak samorządu terytorjalnego i gospodarczego w poręczonym zakresie działania; nie dotyczy to pism wysyłanych przez osoby lub instytucje w ich własnym interesie.

Korespondencję wysyłaną przez osoby lub instytucje, wymienione pod lit. b), doręcza się zapomocą książek odbiorczych. Opłatę pocztową za tę korespondencję uiszcza adresat, naklejając na książce odbiorczej, w pojedynczej wysokości, odpowiednie znaczki pocztowe, wymienione w § 1.

§ 3. Zarząd Pocz i Telegrafów przesyła według zapotrzebowania urzędowe znaczki pocztowe (§ 1) właściwym władzom naczelnym, które rozdzielają je pomiędzy podległe im władze, urzędy, pomiędzy władze i urzędy samorządu terytorjalnego i gospodarczego oraz pomiędzy sądy i komorników.

§ 4. Należności za znaczki urzędowe, zużyte do dnia 31 marca 1934 r., ustali osobne rozporządzenie Ministrów: Pocz i Telegrafów, Skarbu oraz Spraw Wewnętrznych.

Począwszy od dnia 1 kwietnia 1934 r., będą pokrywały władze naczelne należności za dostarczone im urzędowe znaczki pocztowe z przeznaczonych na ten cel kredytów.

§ 5. Władze i urzędy, wymienione w § 2. zaopatrzą wysyłaną korespondencję odciskiem pieczęci, adresem, numerem nadanego pisma oraz napisem „Zwykła“ lub „Zwykła za zwrotnem poświadczeniem odbioru“ lub też „Zwykła za dowodem doręczenia“ albo „Polecona“ lub „Polecona za zwrotnem poświadczeniem odbioru“.

Na przesyłkach listowych, wysyłanych przez osoby i instytucje, wymienione w § 2 lit. b) należy na stronie zewnętrznej podać nazwisko (firmę) nadawcy, jego adres oraz umieścić napis: „Na wezwanie urzędowe“ lub „W wykonaniu ustawowego odbioru“.

§ 6. Jeżeli adresat, o którym mowa w ostatnim ustępie § 2. stwierdzi, że nadeszła przesyłka listowa

powinna była być przez nadawcę opłacona, przesła kopertę, a przy kartkach odpis strony adresowej kartki, z podaniem adresu nadawcy — urzędowi pocztowemu, który pobierze od nadawcy podwójną normalną opłatę taryfową.

§ 7. Władza lub urząd jako nadawca może przenieść na adresata uiszczenie opłaty pocztowej, jeżeli wysyłane pismo dotyczy wyłącznie interesu adresata. W tym celu należy na przesyłce umieścić dodatkową wzmiankę: „Sprawa urzędowa — opłatę uiszcza adresat”. Opłata ta pobrana będzie od adresata w pojedynczej wysokości normalnej opłaty taryfowej dla danego rodzaju przesyłek. W razie niedoręczalności, przesyłkę zwraca się nadawcy bezpłatnie.

II. Przesyłki listowe w sądowym postępowaniu cywilnym i karnym.

§ 8. Zamiejscowe pisma sądów i prokuratur, wysyłane w postępowaniu karnym, i zamiejscowe pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym, wysyłane na polecenie sądów, podlegając opłatom, przypadającym za danego rodzaju przesyłkę — według przepisu § 1.

§ 9. Przesyłki listowe, wysyłane w sądowym postępowaniu cywilnym i karnym, z wyjątkiem wymienionych w § 8. opłacane będą według niżej podanej taryfy.

§ 10. 1) Miejscowe i zamiejscowe pisma sądowe, wysyłane w postępowaniu cywilnym, miejscowe pisma sądów i prokuratur, wysyłane w postępowaniu karnym, miejscowe pisma komorników, wysyłane w postępowaniu egzekucyjnym, bądź na polecenie sądów, bądź na żądanie stron, oraz zamiejscowe pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym wysyłane na żądanie stron, podlegają następującym opłatom:

a) list zwykły za zwrotnym poświadczeniem odbioru 35 groszy,

b) list polecony za zwrotnym poświadczeniem odbioru 60 groszy.

2) Miejscowe i zamiejscowe pisma sądowe, wysyłane w postępowaniu cywilnym w sprawach wszczętych przed dniem 1 stycznia 1933 r., oraz miejscowe pisma komorników, wysyłane w postępowaniu egzekucyjnym, w sprawach, w których egzekucja wszczęta została przed dniem 1 stycznia 1933 r., podlegają następującym opłatom:

a) list zwykły 20 groszy,

b) list zwykły za dowodem doręczenia nadany na obszarach sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i Katowicach 45 groszy,

c) list polecony za zwrotnym poświadczeniem odbioru 60 groszy.

§ 11. Opłaty za pisma wymienione w § 8 i za pisma sądów i prokuratur, wymienione w § 10, są kredytowe i są uiszczane:

a) za pisma sądów i prokuratur, wysyłane w postępowaniu karnym, oraz za pisma komorników, wymienione w § 8. Ministerstwu Poczty i Telegrafów przez Ministerstwo Sprawiedliwości;

b) za pisma sądowe, wysyłane w postępowaniu cywilnym — właściwym terytorjalnie Dyrekcjom Poczty i Telegrafów przez właściwe sądy okręgowe.

Pisma komorników, wymienione w § 10, podlegają opłacie przy nadaniu normalnymi znaczkami pocztowymi.

Opłaty ustalone w § 10 nie mogą być przerzucone na adresatów.

III. Postanowienia końcowe.

§ 12. Przesyłki omówione w rozdz. I. dopuszczone są w obrocie wewnętrznym, w obrocie z polskim urzędem pocztowym Gdańsk 1 oraz z W. M. Gdańskiem.

Przesyłki listowe omówione w rozdz. II. dopuszczone są tylko w obrocie wewnętrznym.

§ 13. Specjalne świadczenia poczty oraz przesyłki listowe, nie wymienione w rozporządzeniu niniejszym podlegają normalnym taryfom opłat pocztowych.

§ 14. Waga przesyłek listowych, unormowanych rozporządzeniem niniejszym, nie może przekraczać 500 g., a wymiary 45 cm. w każdym kierunku, rulony zaś 75 cm. na długość i 10 cm. średnicy. Wymiary kartek pocztowych nie mogą przekraczać 15×10,5 cm.

§ 15. Powołane rozporządzenie w niczym nie narusza postanowień ordynacji pocztowej.

§ 16. Powołane rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1933 r.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

a) rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 21 maja 1931 r. o warunkach i zasadach, obowiązujących przy wysyłaniu przesyłek, zwolnionych od opłaty pocztowej (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 452);

b) z taryfy pocztowej ogłoszonej w części pierwszej załącznika do rozporz. Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 19 maja 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 317), przepisy, dotyczące listów urzędowych z opłatą przerzuconą na adresata, zawarte w rozdz. I. lit. A. we wszystkich 3-ch punktach, oznaczonych lit. b) przepisy, dotyczące tychże listów, zawarte w rozdziale I. lit. B. w punkcie oznaczonym lit. b) oraz rozdział II.

C) Zarządzenia wykonawcze Prezydenta miasta.

Podając powyższe do wiadomości, uchylam dotychczasowe zarządzenie Prezydenta m. z dnia 27 października 1932 r. (Okólnik Nr. 59) i z dnia 20 grudnia 1932 r. (Okólnik Nr. 75) oraz zarządzam co następuje:

1) W celu wykonywania powyżej podanych postanowień referenci wszystkich Wydziałów i Biur Magistratu wygotowując z zakresu spraw poruczonych referat, którego czystopis ma być przesłany przez pocztę, mają zamieścić na tym referacie stosowne polecenie dla Kancelarii (§ 22 Przepisów o biurowości z dnia 1 grudnia 1931 r. L. Prez. 11227/31). Polecenie to ma zawierać dla Kancelarii informację, że sprawa dana należy do zakresu poruczonego — ewentualnie, że opłatę uiszcza adresat. Kancelaria, po wygotowaniu czystopisów takich spraw ma opatrzyć je odpowiednią pieczęcią według polecenia znajdującego się na referacie, a mianowicie: „Sprawa urzędowa” albo „Sprawa urzędowa, opłatę uiszcza adresat”. Przy przesyłkach poleconych należy nadto umieścić pieczęć „Polecone”. W razie wątpliwości lub w razie braku polecenia na referacie należy porozumieć się referentem.

2) Gł. Kancelaria doręczycielska otrzymawszy czystopisy do wysłania zaopatrzy koperty dla odnośnych czystopisów w stosowne znaczki pocztowe w myśl postanowień zawartych ad II. wzgl. zamieści pieczęć:

„Sprawa urzędowa — opłatę uiści adresat“. Zaopatrywanie przez Kancelarię doręczycielską przepisami znaczkami pocztowymi wzgl. pieczętkami korespondencji nieoznaczonej przez Wydział jako sprawa urzędowa, jest niedozwolone. Pisma takie należy wysyłać za opłatą pocztową.

3) P. P. Naczelnicy Wydziałów i Biur wydadzą potrzebne zarządzenia w celu wykonania powyższych postanowień i dopilnują ich wykonania.

W załączeniu przesyłam odpisy reskr. Urzędu Wojewódzkiego z dnia 14 lipca br. Nr. B. G. 48/19-8 i okólnika Min. Pocz. i Telegrafów z dnia 27 lipca br. Nr. P. W. 400/57.

Odpis z odpisu.

Urząd W.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Nr. BG. 48/19-8 Warszawa, dnia 14 lipca 1933 r.

Znaczki pocztowe do opłaty
przesyłek urzędowych.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i P. Komisarza
Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Pocz. i Telegrafów pismem z dnia 13/VII. rb. Nr. PW. 400/40 oznajmiło, że równocześnie zarządziło wysłanie bezpośrednio do urzędów wojewódzkich narazie części zapasu zapotrzebowanego znaczków pocztowych do opłaty przesyłek listowych zwyczajnych i poleconych; reszta znaczków zostanie przesłana w późniejszym czasie.

Przy obliczaniu potrzebnych zapasów Ministerstwo Pocz. i Telegrafów uwzględniło tak zapotrzebowanie dla władz i urzędów państwowych jak i zapotrzebowanie dla instytucji samorządu terytorjalnego zgłoszone przez związki komunalne w związku z zarządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 28 lutego 1933 r. L. SS. 19/1.

Z otrzymanego zapasu należy przeto pewną część przydzielić instytucjom samorządu terytorjalnego, występującym w poręczonym zakresie działania.

Do korzystania ze znaczków pocztowych poza tem uprawnione są:

a) urzędy stanu cywilnego w ścisłym tego słowa znaczeniu t. j. prowadzące wyłącznie tylko rejestrację stanu cywilnego i b) inne urzędy i osoby (np. urzędy parafjalne), które stosownie do obowiązujących przepisów prowadzą rejestrację stanu cywilnego w poręczonym zakresie działania.

W związku z tem należy i tym urzędom oraz osobom również przydzielić pewną ilość znaczków pocztowych do opłacania listów urzędowych, pouczając zarazem urzędy i osoby wymienione pod b), aby na przesyłkach, wysyłanych przez nie, jako urzędy stanu cywilnego i opłacanych urzędowymi znaczkami pocztowymi, zaznaczyły wyraźnie swój charakter urzędu stanu cywilnego przez umieszczenie na kopercie adnotacji tej treści: „Sprawa urzędowa, dotyczące aktów stanu cywilnego“.

Za Naczelnika Wydziału:

Lohman

Radca Ministerjalny.

Urząd Wojewódzki Krakowski
Oddział budżetowo-gospodar.

L. O. B. 28/b/1/33.

Kraków, dnia 28 lipca 1933 r.

Wszystkim PP. Starostom Wojewódz. Krakowskiego, Państwowym Urzędem Pośrednictwa Pracy w Białej, Chrzanowie, Krakowie, Nowym Sączu, Państwowej Szkole Położnych w Krakowie, Referatowi dla Spraw Inwalidów Wojennych w Krakowie, Nowym Sączu, Tarnowie i Wadowicach, Wydziałowi Kom. Bud. Dróg Wodnych, Państw. Zarządowi Wodnemu w Krakowie, Nowym Sączu, Sandomierzu, Tarnowie i Żywcu, Państw. Zakł. Wet. badań rozpoznawczych w Krakowie, P. Naczelnikowi Kanc. Głównej Urzędu Wojew. w/m.

Udziela Urząd Wojewódzki do wiadomości z oznajmieniem, że P. T. przesłane zostaną w osobnej zapieczętowanej kopercie znaczki pocztowe na listy zwykłe i polecane w odpowiedniej ilości

Koperty te należy komisyjnie w obecności 3-ch urzędników otworzyć, otrzymany zapas przeliczyć i wciągnąć na przychód w osobnej na ten cel przeznaczonej ewidencji.

Wydatek tych znaczków aż do dalszego zarządzenia należy zapisywać każdodziennie na rozchód w tej ewidencji na podstawie księgi pocztowej doręczeń.

Specjalne przepisy o postępowaniu z tymi znaczkami zostaną ewentualnie wydane później po otrzymaniu instrukcji z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

O ile nadesłany zapas znaczków powyżej wymienionych nie odpowiadałby ilości wykazanej w wykazie do wysyłki dołączonym, należy zaraz sporządzić odpowiedni protokół i nadesłać takowy bezzwłocznie tut. Urzędowi Wojewódzkiemu z podaniem czy pieczęcie lakowe na kopercie umieszczone zostały naruszone, co też należałoby w Urzędzie pocztowym na miejscu zareklamować.

W przyszłości należy zawiadomić tut. Urząd Wojewódzki na miesiąc naprzód przed wyczerpaniem zapasu tych znaczków urzędowych celem spowodowania wysyłki nowego zapasu.

Z otrzymanych zapasów znaczków należy odwrotnie nadesłać potwierdzenie odbioru co do ilości i jakości tych znaczków.

Za Wojewodę:
Fetter mp.

Urząd Wojewódzki Krakowski
Wydział Samorządowy.

Nr. S. F. I. 10.2/33.

Kraków, dnia 28 lipca 1933 r.

Zapotrzebowanie na znaczki
pocztowe instytucji samo-
rządowych.

Panom Przewodniczącym Tymczasowych Wydziałów Powiatowych na obszarze Województwa Krakowskiego (wszystkich) i Magistratom miast Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa

przesyłam do wiadomości nawiązując do mojego reskryptu z dnia 22/III. 1933 r. Nr. SF. I-10-2/33 z tem, że znaczki zostają jednocześnie wysłane w osobnych kopertach.

Zarazem przesyłam odpis okólnika Min. Poczt i Telegrafów z dnia 27/VII. 1933 r. Nr. PW. 400/57.

Ponieważ zapotrzebowanie związków samorządowych zostało pokryte tylko częściowo, należy przesłane znaczki rozdzielić między podległe związki samorządowe stosunkowo do ich zapotrzebowania, względnie potrzeb.

Gminy miejskie Nowy Sącz i Tarnów otrzymują znaczki od odnośnych Wydziałów Powiatowych, ponieważ i zapotrzebowanie było objęte zapotrzebowaniem tych Wydziałów.

Za Wojewodę:

Starosolski

Radca Wojewódzki.

Odpis odpisu.

Ministerstwo Poczt
i Telegrafów

Nr. PW. 400/57.

Warszawa, dnia 27 lipca 1933 r.

Przesyłki listowe
urzędowe.

Do

Dyrekcji Poczt i Telegrafów

w K r a k o w i e.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 sierpnia br. ustawy z dnia 24 marca 1933 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocztach, telegrafach i telefonach (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 275) podaje się urzędom i agencjom pocztowym do wiadomości co następuje:

1) Urzędowe przesyłki listowe władz i urzędów państwowych i samorządowych, wysłane dotychczas jako wolne od opłat pocztowych, będą od dnia 1 sierpnia br. opłacane znaczkami urzędowymi, wprowadzonymi w obieg rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 maja 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 370) a mianowicie:

- zwykłe listy i kartki 1 znaczkiem fioletowym,
- polecane listy i kartki 1 znaczkiem oranżowym,
- zwykłe listy i kartki za zwrotnym poświadczeniem odbioru 2 znaczkami fioletowymi,
- zwykłe listy za dowodem doręczenia (nadane na obszarze województwa pomorskiego, poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego) 2 znaczkami fioletowymi,
- polecane listy i kartki za zwrotnym poświadczeniem odbioru 1 znaczkiem oranżowym i 1 znaczkiem fioletowym.

2) Władze i urzędy państwowe i samorządowe będą zaopatrywać wysyłaną korespondencję odciskiem pieczęci, adresem, numerem nadanego pisma oraz napisem „Zwykła” lub „Zwykła za zwrotnym poświadczeniem odbioru” lub też „Zwykła za dowodem doręczenia” albo „Polecona” lub „Polecona za zwrotnym poświadczeniem odbioru”.

3) Pisma sądów i prokuratur, tak miejscowe jak i zamiejscowe, wysyłane w postępowaniu cywilnym i karnem oraz zamiejscowe pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym wysyłane na polecenie sądów,

będą od 1 sierpnia br. nadawane za opłatą kredytową. Miejscowe pisma komorników, wysyłane w postępowaniu egzekucyjnym, bądź na polecenie sądów bądź na żądanie stron oraz zamiejscowe pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym, wysyłane na żądanie stron, będą podlegać opłacie przy nadaniu normalnymi znaczkami pocztowymi.

4) Waga wysyłek listowych urzędowych oraz wysyłanych w postępowaniu cywilnym i karnem nie może przekraczać 500 g. a wymiary 45 cm. w każdym kierunku, rulony zaś 75 cm. na długość i 10 cm. średnicy. Wymiary kartek pocztowych nie mogą przekraczać 15×10,5 cm.

5) W ciągu miesiąca sierpnia br. winny urzędy i agencje pocztowe przyjmować i doręczać urzędowe przesyłki listowe, wysyłane przez władze i urzędy państwowe i samorządowe w sposób dotychczasowy, jako wolne od opłat, chociażby nie były opłacone znaczkami urzędowymi.

6) W ciągu miesiąca sierpnia br. winny urzędy i agencje pocztowe zaznaczać w książkach nadawczych każdorazowo, czy nadane przesyłki są zaopatrzone znaczkami urzędowymi, czy też wysyłane są bez znaczków.

7) Powyższe podaje się do wiadomości z poleceniem bezwzględnego wydania dalszych zarządzeń podległym urzędom i agencjom pocztowym i z oznajmieniem, że w najbliższym numerze Dziennika Ustaw R. P. oraz Dziennika Urzędowego Ministerstwa Poczt i Telegrafów będzie ogłoszone rozporządzenie Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych zawierające postanowienia o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnem.

Dyrektor Departamentu:

J. Walcher mp.

74.

OKÓLNIA Nr. 47.

Zarządzenie

Prezydenta miasta z dnia 23 sierpnia 1933 r. Nr. Prez. Zarz. og. 85/33 w sprawie podziału czynności organów miejskich w zakresie dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Celem racjonalnego podziału czynności organów miejskich w zakresie dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku zarządzam co następuje:

Dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku na terenie miasta rozdziela się zasadniczo na dwie części na:

A. kontrolę sanitarno-porządkową,

B. pobieranie prób artykułów żywności i przedmiotów użytku do badania laboratoryjnego.

Jako organa dozoru z ramienia Gminy działają:

1) kontrolorzy żywności Miejskiej Pracowni Chemicznej podlegli bezpośrednio Chemikowi m.,

2) sanitariusze miejscy jako organa pomocnicze lekarzy okręgowych,

3) niższe organa weterynaryjne podlegające bezpośrednio Naczelnemu Lekarzowi weterynaryjnemu,

4) komisarze targowi jako organa Komisariatu targowego.

A. Zakres działania wymienionych organów odnośnie do kontroli sanitarno-porządkowej rozdziela się następująco:

1) do kontrolorów żywnościowych M. Pracowni chemicznej należy:

a) kontrola sanitarno-porządkowa w handlach wszelkich artykułów żywności i przedmiotów użytku oraz ich ewidencja (za wyjątkiem jatek i masarni),

b) kontrola sanitarna we wszystkich wytwórniach środków spożywczych i przedmiotów użytku oraz ich ewidencja,

c) ewidencja mleczarni i ich urządzeń.

2) Do sanitariuszy miejskich należy:

a) kontrola sanitarno-porządkowa w mleczarniach i sklepach ze sprzedażą mleka,

b) dozór nad sprzedażą mleka sposobem okrężnym,

c) dozór nad wozami przewożącymi mleko i jego przetwory,

d) dozór nad sprzedażą lodów sposobem okrężnym,

e) kontrola studzien prywatnych w dzielnicach przyłączonych.

3) Do organów weterynaryjnych należy:

a) nadzór nad sprzedażą mięsa oraz wędlin w lokalach i na placach targowych,

b) nadzór nad miejscami uboju i jelićniarniami,

c) kontrola wozów przewożących mięso i wędliny.

4) Do komisarzy targowych należy:

a) nadzór nad sprzedażą wszelkich artykułów spożywczych na placach targowych, na stoiskach ulicznych oraz sposobem okrężnym,

b) kontrola wozów przewożących wszelkie artykuły spożywcze, w szczególności mleczywo, pieczywo oraz mięso i jego wyroby.

B. Pobieranie prób żywności i przedmiotów użytku do badania laboratoryjnego.

1) Do kontrolorów żywnościowych M. Pracowni Chemicznej należy:

a) branie prób wszelkich artykułów spożywczych oraz przedmiotów użytku ze sklepów i wytwórni za wyjątkiem jatek i masarni oraz za wyjątkiem mleczywa ze sklepów i mleczarni,

b) branie prób mleczywa z placów targowych w niedziele i święta.

2) Do sanitariuszy miejskich należy:

a) branie prób mleczywa ze sklepów i mleczarni,

b) branie prób wody ze studzien prywatnych.

3) Do organów weterynaryjnych należy:

a) branie prób mięsa i wyrobów masarskich do kontroli weterynaryjnej,

b) branie prób do chemicznego badania z masarni i jatek na szczególne polecenie Naczelnego Lekarza Weterynaryjnego.

4. Do Komisarzy targowych należy:

a) branie prób wszelkich artykułów spożywczych i przedmiotów użytku sprzedawanych na placach targowych oraz na stoiskach ulicznych,

b) podejmowanie i przysyłanie prób żywności dostarczonych przez zgłaszające się i uszkodzone osoby prywatne, o ile próby te posiadają podejrzaną cechę.

Wszelkie doniesienia o przekroczeniach przepisów

sanitarnych organa dozoru przesyłają do Wydziału IX. Magistratu.

Protokoły pobrania próby artykułów żywności do badania laboratoryjnego, mają być wygotowywane na formularzach według wzoru ustalonego przez Miejską Pracownię Chemiczną.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1933 r.

75.

OKÓLNIK Nr. 48.

Prezydenta miasta z dnia 28 sierpnia 1933 Nr. Prez.

Zarz. og. 112/33 w sprawie godzin urzędowania.

W ślad tut. zarządzenia z dnia 21 czerwca 1933 Nr. Prez. Zarz. og. 112/33 wprowadzam z dniem 1-go września br. normalne godziny urzędowe w Wydziałach i Biurach Zarządu miejskiego, Urzędach miejskich, oraz Zakładach i Instytucjach m. t. j. od 8-mej do 15-tej, a w soboty od 8-mej do 13^{1/2}.

76.

OKÓLNIK Nr. 49.

Prezydenta miasta z dnia 31 sierpnia 1933 Nr. Prez.

Org. 120/33 w sprawie nadzoru władz administracji ogólnej nad czynnościami przełożonych gmin.

Urząd Wojewódzki Krakowski reskryptem z dnia 16 sierpnia br. Nr. SA. I-2-4/33 podaje do wiadomości oraz zastosowania się następujący okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie nadzoru władz administracji ogólnej nad czynnościami przełożonych gmin:

„Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Nr. SS. 19-a/5/3 Warszawa, dnia 5 sierpnia 1933 r. Okólnik Nr. 72. Nadzór władz administracji ogólnej nad czynnościami przełożonych gmin. Do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

Z dniem 13/VII. 1933 r. wchodzi w życie art. 68 ustawy z dn. 23/III. 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) a z nim i postanowienia art. 110, dotyczące bezpośredniego nadzoru ze strony władz administracji ogólnej nad czynnościami przełożonych gmin z zakresu administracji rządowej tak działów zespolonych jak i działów niezespolonych.

I. Ustęp (1) art. 68 u. s.

W myśl postanowienia ustępu 1 art. 68 ten bezpośredni nadzór zarówno w stosunku do gmin wiejskich jak i miast i to wydzielonych jak i niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych — sprawują właściwi starostowie. Nadzór ten odnosi się zgodnie z art. 110 i 48 omawianej ustawy do spraw z zakresu poruczonego oraz do spraw, wchodzących w zakres policji miejscowej.

W związku z tem zachodzi potrzeba ustalenia pojęcia zakresu poruczonego.

Z uwagi jednak na wielką trudność zdefiniowania

tego pojęcia gdyż zarówno teoria jak i praktyka nie podaje ścisłych w tym względzie określeń, Ministerstwo podaje szereg wskazówek, które mogą stanowić podstawę do rozróżnienia spraw należących do zakresu poruczonego gminy.

a) Poza sferą zakresu poruczonego leżą te wszystkie sprawy, które j. np. w myśl art. 11 dekretu z dnia 4/II. 1919 r. o samorządzie miejskim są wymienione jako należące do „własnego“ zakresu działania, o ile późniejsze ustawy nie wprowadziły w tym względzie jakichkolwiek zmian. Sam fakt, że pewna ustawa zalicza pewne czynności do obowiązku gminy, nie przesądza sam przez się o charakterze tych czynności jako poruczonych, względnie własnych. Ustalając, czy dana czynność należy do własnego, czy poruczonego zakresu, należy przedewszystkiem stwierdzić, czy nie jest ona wyliczona w danym przypadku w jednym z 12 punktów art. 11 dekretu, czy innej ustawy, następnie z kolei, czy nie należy jej zakwalifikować do spraw, o których mówi wstęp art. 11-go dekretu, czy innej ustawy wreszcie, czy jest to czynność, która mieści się w określeniu zawartem w art. 10 tegoż dekretu (względnie ust. 2 art. 10 ustawy samorządowej). Zasadniczym kryterjum podziału jest zagadnienie, czy dana czynność jest sprawowana w przeważającym interesie mieszkańców gminy (określonym w art. 11 dekretu), czy w innych analogicznych przepisach dzielnicowych, czy też w interesie Państwa i jego administracji.

b) W razie wątpliwości, czy czynność należy do własnego, czy poruczonego zakresu, należy przyjąć, że należy raczej do własnego.

c) Czynnościami poruczonemi są oczywiście wszystkie te czynności, które obowiązujące ustawy i rozporządzenia określają jako „poruczone“.

d) Czynności, które są lub będą poruczone prezydentowi miasta na podstawie art. 76, 78 i 90 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji władz, uważa się za czynności z zakresu poruczonego.

e) Czynności, które rozporządzenie o organizacji władz administracji ogólnej zaliczyło do zadań władz administracji ogólnej, a które zostały jednak z mocy ustaw przekazane następnie w całości gminom, jak np. ewidencja ludności, czynności meldunkowe, są również czynnościami poruczonemi.

f) Poruczonemi są wszelkie czynności wykonawcze i pomocnicze dla władz rządowych, których wykonywanie odbywa się zgodnie z postanowieniami ustaw, względnie opartych na ustawach rozporządzeń, pod kierunkiem i na polecenia władz rządowych, np. egzekwowanie świadczeń.

Zgodnie z art. 48 i 46 (ust. 1) ustawy samorządowej sprawy z zakresu poruczonego przełożeni gminy (prezydent, burmistrz) mają załatwiać jednoosobowo (samodzielnie) i pod osobistą odpowiedzialnością przy pomocy innych członków zarządu i funkcjonariuszów gminnych.

II. Ustęp (2) (3) art. 68 u. s.

W przypadkach, gdy prezydenci miast „orzekają“ (działają) w charakterze powiatowej władzy administracji ogólnej w rozumieniu § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27/IV. 1932 r. o powiatach miejskich (Dz. U. R. P.

Nr. 41, poz. 408) nadzór nad nimi wykonywa nie starosta lecz wojewoda (ust. 2 art. 68).

Natomiast w sprawach z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego prezydenci tych miast obowiązani są działać w porozumieniu z właściwymi starostami grodzkimi (ust. 3 art. 68).

Wprawdzie ustawa używa w tym przypadku (ust. 2 art. 68) wyrażenia „orzekają“ zamiast np.: „działają“, jednakże biorąc ten wyraz literalnie doszłoby się do tej konsekwencji, że na terenie całego kraju prezydenci miast, sprawujący funkcje starostów, podlegaliby w sprawach nie będących „orzecznictwem“ starostom grodzkim i to (w myśl ust. 6 lit. c.) w toku instancji. Dlatego też w drodze interpretacji logicznej należy przyjść do przekonania, że wyraz „orzekają“ jest użyty w znaczeniu szerszem „działają“ co potwierdza również zestawienie terminologii użytej w ust. (2) i (4) tegoż artykułu.

III. Ustęp (5) art. 68 u. s.

Dalszą konsekwencją sprawowania przez władze administracji ogólnej bezpośredniego nadzoru nad samorządem w zakresie administracji rządowej (poruczonej) są postanowienia ust. 5 art. 68, ograniczające bezpośrednią ingerencję władz rządowych działów niezespolonych w stosunku do przełożonych gmin.

Również lustracji agend samorządowych mogą władze niezespolone dokonywać tylko w porozumieniu z władzami administracji ogólnej. Ostatnie postanowienie nie dotyczy władz wojskowych w zakresie ich uprawnień.

O ile zaś władze samorządowe otrzymają zarządzenia bezpośrednio od władz niezespolonych, to winny je zwracać starostom (wzgl. wojewodom, którzy w tym przypadku nadają dalszy bieg sprawie po porozumieniu się z odnośną władzą niezespoloną).

Do czasu wydania rozporządzenia wykonawczego do art. 68 określającego m. in. pojęcie „ogólne instrukcje“ należy przejściowo posługiwać się przepisami § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 2/VII. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 546).

Równocześnie zwracam się do Panów Ministrów działów niezespolonych z prośbą o wydanie zarządzeń, aby podległe im organa stosowały się w tym względzie ściśle do postanowień ust. 5 art. 68 ustawy.

Zanim Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z innymi Ministerstwami wyda instrukcję, określającą bliżej ten stosunek P. P. Wojewodowie wejdą w porozumienie z P. P. Naczelnikami władz niezespolonych w kierunku ustalenia pierwszych zasad postępowania w tych sprawach. Uważam, że do omówienia tych spraw nadawałyby się w szczególności zebrania perjodyczne, które w tym celu należałoby przy najbliższej sposobności wykorzystać.

Bronisław Pieracki
Minister.

O czym Wydziały i Biura Magistratu zawiadamiam z poleceniem zapoznania się i stosowania.

77.

STATUT

Fundacji Inż. Karola Rollego b. Prezydenta m. Krakowa dla dzieci ubogich pracowników Gminy m. Krakowa zagrożonych gruźlicą

zatwierdzony reskr. Wojewody lwowskiego z dnia 21/VI. 1933 r.
S. W. F. 5239/33.

Reskryptem Wojewody Lwowskiego z dnia 29-go października 1921 r. L. 518/III/2/1921 został zatwierdzony Statut fundacji „Wieczysta Fundacja Wiceprezydenta miasta Inż. Karola Rollego — ku żywieniu ubogich dzieci miasta Krakowa” — z majątkiem zakładowym stanowiącym 20 zawinkulowanych listów polskiej pożyczki premjowej z 1920 r. o łącznej wartości nominalnej 20.000 Mkp., przedstawiających po ich skonwertowaniu na 5% pożyczkę konwersyjną z 1924 r. wartość 40 zł. Gmina miasta Krakowa przyjęła w zarząd powyższy majątek, lecz do realizacji celu fundacyjnego nie przystąpiono z powodu dewaluacji kapitału.

Fundator złożył dodatkowo następujące ofiary, celem zasilenia zdevaluowanego kapitału fundacyjnego.

15 października 1914 r. 5 obligacji 8% pożyczki złotowej z 1922 r. na łączną sumę	Zł. 50—
27 grudnia 1924 r. 2 obligacje 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r. na łączną sumę „	60—
25 października 1928 r. książeczkę wkładową Kasy Oszczędności m. Podgórze Nr. 25.375 na sumę	„ 500—
23 listopada 1928 r. w gotówce	„ 66.55
16 kwietnia 1930 r. „	„ 200—

Zakładowy kapitał fundacji uzupełniony powyższymi ofiarami wynosi obecnie 1.242 zł. 03 gr. i jest ulokowany w następujący sposób:

- a) w 5% państwowej pożyczce konwersyjnej z 1924 r. . . . . Zł. 100—
- b) na książeczce Kasy Oszczędności miasta Podgórze Nr. 25.375 na 1.142.03

Pismem z dnia 26 listopada 1920 r. wyraził fundator życzenie, aby cel niniejszej fundacji został zmodyfikowany na walkę z gruźlicą specjalnie dla dzieci pracowników Gminy w szczególności, aby odsetki corocznie od kapitału fundacyjnego były przeznaczane przez każdorazowego Prezydenta miasta Krakowa na pobyt niż jednomiesięczny. — Fundacja ma wejść w życie, gdy odsetki kapitału wyniosą przynajmniej 240 zł. rocznie.

Wojewoda lwowski, jako państwowa władza fundacyjna, reskryptem z dn. 8 września 1931 r. L. W. 22210/F zarządził zgodnie z opinią Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej sporządzenie nowego Statutu fundacyjnego, przy uwzględnieniu zmienionego stanu rzeczy, ponieważ w niniejszym przypadku chodzi o zmianę pierwotnego celu fundacyjnego, tudzież o wstrzymanie wejścia w życie pierwotnej fundacji, a więc o zasadniczą permutację fundacji.

Reprezentacja stoł. król. miasta Krakowa zeznaje niniejszem

STATUT FUNDACYJNY.

I.

Nazwa fundacji opiewa na wieczne czasy:

„Fundacja Inż. Karola Rollego, b. Prezydenta miasta Krakowa dla dzieci ubogich pracowników Gminy miasta Krakowa, zagrożonych gruźlicą”.

Siedzibą fundacji jest miasto Kraków.

II.

Majątek zakładowy fundacji, wynoszący 1.242 zł. 03 gr. jest ulokowany w następujący sposób:

- a) 5% państwowa pożyczka konwersyjna z 1924 r. . . . . Zł. 1.142.03
- b) książeczka Kasy Oszczędności m. Podgórze Nr. 25.375 . . . . . „ 100—

Powyższe walory zostały zawinkulowane na rzecz fundacji.

Majątek fundacji jest po wieczne czasy nienaruszalny.

Do kapitału fundacyjnego zalicza się odsetki kapitału, które nie zostały rozdzielone względnie użyte na cele fundacyjne, lub ułamkowe kwoty pozostałe po wypłacie.

Wszelkie ewentualne dary lub zapisy ze strony osób trzecich na rzecz tej fundacji mają być użyte do zasilenia kapitału fundacyjnego.

III.

Kapitał fundacyjny został oddany w opiekę i zarząd Gminie miasta Krakowa, która opiekę i zarząd nad majątkiem fundacji przyjmuje i zobowiązuje się do lokaty każdorazowego kapitału fundacyjnego w walorach dających pupilarne zabezpieczenie.

Jako zwrot kosztów administracji przysługuje Gminie miasta Krakowa prawo pobierania 5% rocznie od normalnych dochodów fundacji.

IV.

Celem fundacji jest pomieszczenie jednego lub więcej dzieci zagrożonych gruźlicą w kolonii leczniczej lub wypoczynkowej, o ile możliwości przez dłuższy czasokres niż jednomiesięczny.

Corocznie każdorazowy Prezydent miasta Krakowa zarządzi w miesiącu maju zawiadomienie — w drodze okólnika — wszystkich Wydziałów Magistratu i Zakładów Gminy miasta Krakowa o przeznaczeniu dochodów fundacyjnych na pomieszczenie dzieci ubogich pracowników Gminy, a zagrożonych gruźlicą na pobyt w kolonii leczniczej względnie wypoczynkowej, oraz o terminie i warunkach ubiegania się o korzyści z tej fundacji.

Na podstawie otrzymanych zgłoszeń Prezydent miasta po zasięgnięciu opinii odnośnej Sekcji Reprezentacji miasta postanowi, komu i na jaki okres czasu zostaną przyznane korzyści z tej fundacji.

V.

O zasiłek z niniejszej fundacji mogą ubiegać się tylko ubodzy pracownicy gminni, posiadający dzieci w wieku od lat 7 po lat 14 włącznie.

Te same dzieci, które korzystały z pobytu w kolonji jednego roku, mogą być wysłane na kolonję i w następnych latach, o ile Prezydent miasta na podstawie sprawozdania lekarskiego o skutkach pobytu dziecka na kolonji, uzna wysłanie na kolonję w następnych latach za potrzebne ze względu na zagrożony stan zdrowia.

VI.

Powyższa fundacja wejdzie w życie, gdy roczne odsetki kapitału fundacyjnego wyniosą przynajmniej 240 zł.

VII.

Fundacja obowiązuje prawnie z chwilą zatwierdzenia Statutu fundacyjnego przez Wojewodę lwowskiego, jako Państwową władzę fundacyjną dla Małopolski.

VIII.

We wszystkich sprawach niniejszym Statutem fundacyjnym bliżej nieokreślonych należy stosować każdorazowe, ogólnie obowiązujące przepisy prawne.

IX.

W razie, gdyby niniejsza fundacja kiedykolwiek przez władzę została uchyloną względnie unieważnioną, przyjdzie jej majątek na Gminę miasta Krakowa, która obowiązana będzie użyć go na pokrewne cele opieki społecznej.

X.

Zwierzchni nadzór nad tą fundacją wykonuje Wojewoda Lwowski, jako Państwowa Władza fundacyjna na terenie Małopolski.

XI.

Statut fundacyjny zeznaje się w dwu równobrzmiących egzemplarzach, z których po jednym egzemplarzu otrzyma Wojewoda lwowski oraz Gmina miasta Krakowa.

Kraków, dnia 24 maja 1933 r.

Radcowie miejscy:	Prezydent stoł. król. m.
Ks. Józef Niemczyński wr.	Krakowa:
Dr. B. Korolewicz wr.	Dr. Kaplicki wr.

Gmina stoł. król. miasta Krakowa
(pieczęć okrągła).

WOJEWODA LWOWSKI

LW. 5239/33.

F.

We Lwowie, dnia 21 czerwca 1933 r.

Jako państwowa Władza fundacyjna na terenie Województw Małopolski zatwierdzam niniejszy statut fundacyjny w całej osnowie.

Wojewoda lwowski:

Wł. Belina-Prażmowski wr.

Rzeczpospolita Polska — Wojewoda Lwowski
(pieczęć okrągła).

78.

RUCH SŁUŻBOWY.

Przeniesieni w stan spoczynku:

- 1) Maślanka Franciszek, naczelnik biura rachunk. Elektrowni z dniem 31/VIII. 1933 r.
- 2) Kaczor Wojciech, dozorca placu Gazownia z dniem 31/VIII. 1933 r.
- 3) Czech Jan, woźny miejski z dniem 31/VIII. 1933 r.

Wystąpili:

- 1) Darewski Janusz, kontr. urzęd. Mgtu z dniem 10/VII. 1933 r.

Zwolnieni:

- 1) Biedrawa Kazimierz, prow. niższy prac. Mgtu z dniem 31/VII. 1933 r.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

WYKAZ KONSENSÓW

na zamieszkanie, względnie użytkowanie wykonanych
budowli, udzielonych w miesiącu sierpniu 1933 r.

I. Nowe domy.

1) Ulica Retoryka L. or. 20 (lsp. 166 Dz. III.) własność Inż. M. Hochwalda, arch. J. Jakubowicza i Inż. S. Wexnera, dom IV. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 172/33/C. z dnia 24/VIII. 1933 r.).

2) Ulica Arjańska L. or. 7 (lsp. 401 Dz. VI.) własność Eisenów Jakóba i Berty, dom III. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 218/33/B. z dnia 17/VIII. 1933 r.).

3) Ulica Słoneczna L. or. 30 (lsp. 250 Dz. XII.) własność Inż. Jerzego Webera I. piętrowa willa (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 407/33/C. z dnia 4/VIII. 1933 r.).

4) Ulica Na Stawach L. or. 8 (lsp. 249 Dz. XII.) własność Kotapkowej Franciszki dom II. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 104/33/C. z dnia 4/VIII. 1933 r.).

5) Ulica Emaus L. or. 35 a. (lsp. 343 Dz. XIII.) własność Wawrzusiaka Franciszka, mieszkanie na parterze po lewej stronie od wejścia w nowo wybudowanym domu parterowym (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 252/33/C. z dnia 2/VIII. 1933 r.).

6) Ulica Królowej Jadwigi L. or. 188 a. (lsp. 344 Dz. XIII.) własność Biedowej Katarzyny, dom parterowy drewniany, stajnia i stodoła (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 275/33/C. z dnia 9/VIII. 1933 r.).

7) Ulica Królowej Jadwigi L. or. 107 a. (lsp. 345 Dz. XIII.) własność Moskalów Władysława i Franciszki, 1 izba mieszkalna od ulicy w północno-zachodniej części nowo wybudowanego parterowego domu (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 421/33/C. z dnia 9/VIII. 1933 r.).

8) Ulica Konarskiego L. or. 40 (lsp. 348 Dz. XV.) własność Schajera Arnolda, dom III. piętrowy z IV. piętrzem od frontu (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 153/33/C. z dnia 5/VIII. 1933 r.).

9) Ulica Urzędnicza L. or. 3 (lsp. 349 Dz. XV.) własność Marcinkiewicza Tadeusza, dom II. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 274/33/C. z dnia 23/VIII. 1933 r.).

10) Ulica Wojciecha Halczyzna L. or. 3 (lsp. 206 Dz. XVI.) własność Sulikowskich Franciszka i Józefy, mieszkanie 2 pokojowe na I. piętrze po lewej stronie od wejścia w nowowyprowadzonym domu I. piętrowym (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 231/33/C. z dnia 9/VIII. 1933 r.).

11) Ulica Obopólna L. or. 21 (lsp. 205 Dz. XVI.) własność Pawlikowskiej Rozalii, dom I. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 393/33/C. z dnia 9/VIII. 1933 r.).

12) Ulica Jadwigi z Łobzowa L. or. 21 b. (lsp. 207 Dz. XVI.) własność Wadowskich Stanisława i Bolesławy dom I. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 385/33/C. z dnia 9/VIII. 1933 r.).

13) Ulica Prądnicka L. or. 47 (lsp. 437 Dz. XVII.) własność Inż. Kubiczka Tadeusza, dom I. piętrowy z poddaszem (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 246/33 z dnia 5/VIII. 1933 r.).

14) Aleja 29 Listopada L. or. 36 (lsp. 55 Dz. XVIII.) własność Marszałkowej Joanny, dom II. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 185/33/B. z dnia 2/VIII. 1933 r.).

15) Ulica Olszyny L. or. 14 (lsp. 358 Dz. XIX.) własność Korneckiego Wiktora, dom I. piętrowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 265/33/B. z dnia 18/VIII. 1933 r.).

16) Ulica Lotnicza L. or. 12 (lsp. 359 Dz. XIX.) własność Pawłowskiego Mieczysława, dom parterowy (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 408/33/B. z dnia 24/VIII. 1933 r.).

17) Ulica Feliksa Brodowicza L. or. 17 (lsp. 360 Dz. XIX.) własność Zięciaków Stanisława i Zofji, dom parterowy z poddaszem (reskrypt Magistratu Nr. B. a. Insp. 397/33/B. z dnia 17/VIII. 1933 r.).

II. Nadbudowy, dobudowy i przebudowy.

1) Ulica Podzamcze L. or. 20 (lsp. 122 Dz. III.) własność Weinling Eleonory nadbudowa 3-go piętra (reskrypt Magistratu Nr. Ba. Insp. 70/33/C. z dnia 3 sierpnia 1933 r.).

2) Ulica Dietłowska L. or. 105 (lsp. 375 Dz. VIII.) własność Schneiderowej Anny nadbudowa II. i III. piętra nad budynkiem frontowym i lewą oficyną oraz 3-go piętra nad prawą oficyną (reskrypt Magistratu Nr. Ba. Insp. 177933/A. z dnia 16 sierpnia 1933 r.).

3) Ulica św. Jacka L. or. 16 (lsp. 109 Dz. X.) własność Zgromadzenia XX. Salwatorjanów nadbudowa 1-go piętra i przebudowa parteru i poddasza budynku oficynowego (reskrypt Magistratu Nr. Ba. Insp. 526/33/D. z dnia 24 sierpnia 1933 r.).

4) Ulica Juliusza Lea L. or. 67 (lsp. 40 Dz. XVI.) własność Zgromadzenia SS. Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo wyciąg osobowy w szpitalu z popędem elektr. (reskrypt Magistratu Nr. Ba. Masz. 95/33/L. z dnia 14 sierpnia 1933 r.).

5) Ulica Syrokomli L. or. 11a. (lsp. 240 Dz. XII.) własność Inż. Niedziałkowskiego Janusza wyciąg węglowy ręczny (reskrypt Magistratu L. Ba. Masz. 46/33/L. z dnia 24 sierpnia 1933 r.).

6) Plac Zgody L. or. 16 (lsp. 224 Dz. XXII.) własność Brühanda Chiela przebudowa 2-go piętra budynku frontowego (reskrypt Magistratu Nr. Ba. Insp. 298/33/D. z dnia 5 sierpnia 1933 r.).

Zmiany w stanie posiadania realności miasta Krakowa w lipcu 1933 r. wraz z uzupełnieniem za miesiąc czerwiec 1933 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Dom trzechpiętrowy przy ul. Lwowskiej L. or. 41, L. sp. 694/XXII. nabyli po połowie Dr. Aron i Helena z Freimanów Schwarzbartowie od Zygmunta i Eugenji z Amsterów Wienerów, za cenę 10.250 dolarów.

2. Część (¹⁵⁶²⁰/19800) gruntu lwh. 18/X. przy ul. Twardowskiego nabył Stanisław Nowak od Walerego Mleko i Stanisławy z Brzozowskich 1° Dąbrowej 2° Kowalikowej, za cenę 11.000 złotych.

3. Część (¹/72) domu jednopiętrowego przy ul. Lwowskiej L. or. 16, L. sp. 213/XXII. oraz gruntu lwh. 787/XXII. przy tejże ulicy nabyła Ida Engländer od Róży z Kornów Engländerowej, za cenę 300 złotych.

4. Dom jednopiętrowy przy ul. Zamkniętej L. or. 10, L. sp. 285/XXII. oraz grunt lwh. 232/XXII. przy tejże ulicy nabyła Helena Piekarska od Jadwigi z Słowickich 1° Wójcikowej 2° Fitowej i Marjana Wójcika, za cenę 10.000 złotych.

5. Grunt lwh. 1628/XXI. przy ul. Płaszowskiej nabyła Józefa Rokitowa od Wojciecha, Stanisława, Józefa, Mieczysława i Tadeusza Kosteckich, Albiny Górkówny oraz małoletnich Jana, Józefa i Marii Górków, za cenę 4.750 złotych.

6. Dom parterowy przy ul. Rękawka L. or. 20, L. sp. 162/XXII. nabyła Franciszka Stankiewiczowa od Gitli Knoblochowej, za cenę 6.600 złotych.

7. Dom jednopiętrowy (w budowie) przy ul. Widok na realności lwh. 1037/XXII. nabyła Stefanja Kucowa od Tadeusza Zamory, za cenę 12.500 złotych.

8. Dom jednopiętrowy przy ul. Krzemionki L. or. 14, L. sp. 403/XXII. nabyli po połowie Marcin i Helena z Janików Łakomowie od Marji z Kowalów Styczniowej, Heleny z Kowalów Bylicowej, Ludwika Kowala i Franciszka Stycznia, za cenę 25.000 złotych.

9. Dom dwupiętrowy (w budowie) przy ul. Smolki na realności lwh. 1203/XXII. nabyła Akademia Górnicza w Krakowie od Leji Selingerowej, za cenę 100.000 złotych.

10. Grunt lwh. 803/XXI. przy ul. Krzywdy nabyła Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł S. A. w Krakowie od Pauliny, Pawła, Siegfryda (Ozjasz), Jakóba (Jack), Henryka i Alfreda Poserów, Stanisława Grünberga, Franciszki, Juljana i Stefanji Lustigów oraz Fryderyka Jeżowera, za cenę 306 dolarów.

11. Dom dwupiętrowy przy ul. Kalwaryjskiej L. or. 18, L. sp. 287/XXII. nabyli po (¹/3) Eleonora i Marja Goldstein oraz Freda Anfrichtowa od Anieli z Żurków Pietruszkowej, za cenę 75.000 złotych.

12. Grunt lwh. 171/XVII. przy ul. Ks. Siemaszki nabyli Stefan i Paulina z Krasowskich Kamiowscy od Józefa Chwastka, za cenę 3.000 złotych.

13. Grunt lwh. 653/XV. przy ul. Lucjana Rydla nabyli Helena (³/₅) i Edward (²/₅) Galikowie od Pawła i Janiny Paprockich, za cenę 90.000 złotych.

14. Dom dwupiętrowy przy ul. Piaski L. or. 55, L. sp. 239/XIX. nabyła Leonora Romer od Franciszka i Eleonory Krzyżanowskich, za cenę 79.250 złotych.

15. Dom trzechpiętrowy przy ul. Bożego Ciała L. or. 14, L. sp. 554/VIII. nabyli po połowie Majer i Małka Jakubowiczowie od Aleksandra i Stefanji Markiewiczów, za cenę 16.500 dolarów.

16. Grunt lwh. 691/XVI. przy ul. Bartosza Głowackiego nabyła Halina Wazowska od Michaliny Jarosławieckiej, za cenę 3.000 złotych.

17. Dom jednopiętrowy przy ul. Mazowieckiej L. or. 57, L. sp. 219/XVII. nabyła Fryda Polland od Władysława i Wiktorji Dąbrowskich, za cenę 23.500 złotych.

18. Część (¹/₂) gruntu lwh. 183/XV. przy ulicy Konarskiego nabyła Gizela Federbusch od Dr. Pinkasa Kupfera, za cenę 40.750 złotych.

19. Dom dwupiętrowy przy ul. Karmelickiej L. or. 48, L. sp. 53/IV. nabył Związek Lekarzy Kas Chorych Okręgu Krakowskiego od Marji, Zdzisława i Zygmunta Ursłów, Heleny Schutterleyowej i Zofji Stolarzewiczowej, za cenę 92.000 złotych.

20. Dom dwupiętrowy przy ul. J. Kochanowskiego L. or. 25, L. sp. 441/IV. nabyła Wanda Kłodzińska od Stanisławy i Antoniny Bratczyków, za cenę 91.189 złotych 16 gr.

21. Dom parterowy przy ul. Lucjana Rydla L. or. 6, L. sp. 152/XVI. nabyli po połowie Ludwik i Florentyna Wilkowie od Bronisława Klee, za cenę 14.000 złotych.

22. Dom trzechpiętrowy przy ul. Słonecznej L. or. 11, L. sp. 244/XII. nabyli Karol Holeksa (²/₃) i Helena Wójcikówna (¹/₃) od Karoliny Wolickiej, za cenę 89.000 złotych.

23. Dom dwupiętrowy przy ul. Murowanej L. or. 8, L. sp. 153/XVII. nabyła Dorota Vogler od Szymona i Ernestyny Stambergerów, za cenę 6.000 dolarów.

24. Grunt lwh. 303/XII. przy ul. Syrokomli nabyli Jakób, Izak i Rachela Thorn po (⁸/₃₈) części, zaś Süssel Waldman (¹²/₃₈) od Aschera Spirya, za cenę 41.627·30 złotych.

25. Dom dwupiętrowy przy ul. Topolowej L. or. 27, L. sp. 139/VI. nabyli Moses Hirschprung (²/₃) części i Maja Engländer (¹/₃) od Marji Tuchlinowiczowej, Stefana i Karoliny Dowgiałłów, za cenę 43.500 złotych.

26. Dom jednopiętrowy przy ul. Krupniczej L. or. 11 a., L. sp. 19/IV. nabyła Izba Lekarska w Krakowie od Bronisławy, Henryka i Adama Bochenków oraz Gizeli FINDEROWEJ, za cenę 28.000 dolarów.

27. Dom dwupiętrowy przy ul. św. Jana L. or. 26, L. sp. 301/I. nabyła Polska Akademia Umiejętności w Krakowie od Kazimierza Wanickiego, Janiny, Celiny, Elżbiety, Władysława, Zygmunta i Anny Stobieckich, za cenę 64.000 złotych.

28. Dom parterowy przy ul. Czarnowiejskiej L. or. 67, L. sp. 65/XIV. nabyła Helena Wawrausch od Karola Fradymy, za cenę 3.600 dolarów.

29. Dom trzechpiętrowy przy ul. Szczepańskiej L. or. 7, L. sp. 236/I. nabyła Józefa Dembińska od Aleksandra Grabowskiego, za cenę 18.400 dolarów.

30. Dom trzechpiętrowy przy ul. Szlak L. or. 1 a., L. sp. 197/IV. nabył Dr. Zygmunt Trzop od Dr. Antoniego Mikulskiego, za cenę 4.000 dolarów, 3.500 dolarów w złocie i 58.000 złotych.

31. Dom trzechpiętrowy przy ul. Kraszewskiego L. or. 23, L. sp. 212/XII. nabyła Helena Borek od Marji Korzeniak, za cenę 118.000 złotych.

32. Dom parterowy przy ul. Juliusza Lea L. or. 35, L. sp. 98/XV. nabył Stanisław Śpiewak od Tomasza Marońskiego, za cenę 3.200 złotych.

33. Dom trzechpiętrowy przy ul. Wrocławskiej L. or. 7, L. sp. 372/XVII. nabyli po połowie Maksymilian i Róża Heusteinowie od Stanisława i Marji Skoczeniów, za cenę 119.309 złotych.

34. Dom trzechpiętrowy przy ul. Lenartowicza L. or. 5, L. sp. 487/IV. nabyli po połowie Joel i Blima Holcmanowie od Wiktora i Adeli Fieberów, oraz Józefa Krona, za cenę 118.000 złotych.

35. Dom dwupiętrowy przy ul. św. Gertrudy L. or. 8, L. sp. 135/VII. nabyła Berta Fisch od Felicji Lehrowej i Maryli Kornfeldowej, za cenę 13.500 dolarów.

36. Grunt lwh. 463/XVII. przy ul. Kmiecej nabyła Władysława Borecka od Piotra i Stanisława Strzelichowskich oraz Franciszki Grabkowej, za cenę 3.000 złotych.

37. Dom w budowie przy ul. Cieszyńskiej L. or. 4, na realności lwh. 354/XVII. nabyli po połowie Regina i Samuel Haubentstockowie od Wiktorji Haraschin, za cenę 14.500 złotych.

38. Dom parterowy przy ul. Zagrody L. or. 3, L. sp. 266/XI. nabyli po połowie Marcin i Kunegunda Kołodziejowie od Józefa i Stanisława Sadkowskiego, za cenę 20.000 złotych.

39. Grunt lwh. 29/XI. przy ul. Zagrody nabyli po połowie Paweł i Stefanja Czujowie od Marji Jasińskiej, za cenę 2.000 złotych.

40. Grunt lwh. 476/XV. przy ul. Juliusza Lea nabył Inż. Władysław Jurgowski od Józefa Krona, za cenę 17.800 złotych.

41. Dom dwupiętrowy przy ul. Strzeleckiej L. or. 17, L. sp. 128/VI. nabyło Stowarzyszenie Zakładu Wychowawczego Sierót Izrael. od Emila i Jadwigi Thierbergerów, za cenę 4.500 dolarów i 39.905 złotych.

42. Grunt lwh. 514/XV. przy ul. Henryka Sienkiewicza nabyli Józef i Daniela Klipperowie po (¹/₄) części, zaś Lila Holzer (²/₄) od Stefana i Zofji Filipkiewiczów, za cenę 62.000 złotych.

43. Dom dwupiętrowy przy ul. Księcia Józefa L. or. 11, L. sp. 323/XIII. nabyli po połowie Piotr i Marja Aniołowie od Heleny, Karola, Kasi i Janiny Sikberzweigów, za cenę 89.000 złotych.

44. Dom trzechpiętrowy przy ul. Pawła Popiela L. or. 18, L. sp. 350/XV. nabyli Szymon Schudmak (⁴⁰⁰/₁₀₀₀), Natalja (³⁵⁰/₁₀₀₀), zaś Zygmunt i Karol po (¹²⁵/₁₀₀₀) Kalmusowie od Józefy Klimczykowej, za cenę 86.000 złotych.

45. Dom dwupiętrowy przy ul. Senackiej L. or. 6, L. sp. 135/I. nabył Stanisław Nycz od Markusa Lesera, za cenę 69.750 złotych.

46. Grunt lwh. 579/XV. przy ul. Urzędniczej nabyli

po połowie Simche i Perla Ganzowie od Ernestyny Ettinger i Szyfry Westreich, za cenę 15.000 złotych.

47. Dom dwupiętrowy przy ul. Wolskiej L. or. 11, L. sp. 400/IV. nabył Inż. Ferdynand Poss od Zenona hr. Beliny-Brzozowskiego, za cenę 5.150 dol. i 103.150 złotych.

48. Dom jednopiętrowy, przy ul. Mogińskiej L. or. 57, L. sp. 185/XIX. nabył Franciszek Soczyński od Franciszka i Wandy Albińskiej, za cenę 60.000 złotych.

49. Dom jednopiętrowy, przy ul. Obopólnej L. or. 21, L. sp. 205/XVI. nabyła Zofja Masłowska od Rozalji Pawlikowskiej, za cenę 37.500 złotych.

50. Dom parterowy, przy ul. Chocimskiej L. or. 25, L. sp. 239/XV. nabyła Antonina Tyralska od Anny Dębogórskiej, za cenę 14.000 złotych.

51. Części ($\frac{180}{340}$) domów dwupiętrowego przy ul. Starowiślniej L. or. 32, L. sp. 482/VII. czteropiętrowego, przy ul. Stradomskiej L. or. 27, L. sp. 26/VII. i czteropiętrowego przy ul. Dietlowskiej L. or. 40, L. sp. 150/VII. nabyli Simche Friedman ($\frac{72}{340}$), Juda i Chaim Driedmanowie oraz Rozalja Korsak po ($\frac{36}{340}$), od Róży i Eljasza Ohrensteinów, za cenę 50.292 dolarów.

52. Grunt lwh. 742/XVII. przy ul. Wrocławskiej, nabyła Zofja Smoluchowska od „ESGE“ Ski Gruntowej i Budowlanej w Krakowie, za cenę 4.500 złotych.

53. Dom dwupiętrowy, przy ul. Wolskiej L. or. 34, L. sp. 136/III. nabyli po połowie Jadwiga i Piotr Rokoszowie od Józefy i Edwarda Mohrów, za cenę 85.000 zł.

54. Dom trzechpiętrowy, przy ul. Lelewela L. or. 4, L. sp. 192/XII. nabyli Stanisław Piontek ($\frac{5}{10}$), Dr. Jan Kubiński ($\frac{3}{10}$) i Dr. Edward Braun ($\frac{2}{10}$) od Cecylii Grünberg, za cenę 122.000 złotych.

55. Dom trzechpiętrowy, przy ul. św. Sebastjana L. or. 31, L. sp. 343/VII. nabyli Zdzisław i Artur 2-im. ($\frac{2}{4}$) i Tadeusz Nikodem 2-im. ($\frac{1}{4}$) Warchałowscy oraz Zofja Barbacka ($\frac{1}{4}$) część od Joachima Henryka 2-im. Reichenbauma, za cenę 53.100 złotych.

56. Część ($\frac{1}{2}$) domu jednopiętrowego, przy ul. Tynieckiej L. or. 32, L. sp. 75/XI. nabyła Marja Orelówna od Romualda Smidowicza, za cenę 1.500 dolar.

57. Część ($\frac{3}{48}$) domu dwupiętrowego przy ul. Czystej L. or. 10, L. sp. 291/IV. nabył Jan Budkiewicz od Ludwika Kuliga za cenę 2.000 złotych.

58. Dom parterowy, przy ul. Misjonarskiej L. or. 18, L. sp. 94/XV. nabyła Marja Muniak od Feliksa i Franciszki Nawrotów, za cenę 3.000 złotych.

59. Dom jednopiętrowy, przy ul. Lwowskiej L. or. 16, L. sp. 213/XXII. nabyła Ida Korn od Chaima Korna, za cenę 300 złotych.

60. Grunt lwh. 823/XXI. przy ul. Golikówka, nabyła Aniela Walusiakowa od Zofji, Mateusza i Marji Mazurków oraz Bronisławy z Mazurków Bielcowej, za cenę 340 złotych.

61. Dom parterowy, przy ul. Czyżówka L. or. 39, L. sp. 129a/XXII. oraz grunt lwh. 112/XXII. przy tejże ulicy, nabyli po połowie Kazimierz i Karolina Wieczorkowie od Wiktorji i Jana Golików, oraz Pauliny Fedynowej, za cenę 6.000 złotych.

62. Dom parterowy, przy ul. Wodnej L. or. 4, L. sp. 776/XXII. nabyła Janina Mrzygłocka od Marjanny Mrzygłockiej, za cenę 1.000 złotych.

63. Dom trzechpiętrowy, przy ul. św. Wawrzyńca L. or. 32, L. sp. 618/VIII. nabyli po połowie Izaak Ho-

rowitz i Majer Nirenstein od Mali Gross, za cenę 11.000 dolarów.

II. Przez inne kontrakty.

1. Część ($\frac{3}{20}$) gruntów lwh. 35 i 36/XXII. wartości 4.350 złotych, nabył w drodze darowizny Ignacy Zweig recte Jurowicz od Celiny Janiny 2-im. z Schleicherów Zweigowej.

2. Część ($\frac{2}{4}$) domu parterowego, przy ul. Rozdroże L. or. 15, L. sp. 2/IX. wartości 1.500 złotych, nabyli w drodze darowizny po ($\frac{1}{4}$) Stefania Słowikówna i Franciszek Zgraja od Stefana i Anny Słowików.

3. Część ($\frac{1}{2}$) domu parterowego przy ul. Zielnej L. or. 18, L. sp. 145/X. wartości 7.000 złotych, nabył w drodze darowizny Wincenty Poklewski-Koziełł od Jadwigi z Piotrowskich Poklewskiej-Koziełł.

4. Grunt lwh. 1568/XXI. wartości 1.000 złotych, nabyli po połowie w drodze darowizny Jan i Marja z Ceterów Drożdżakowie od Stanisława i Anieli Ceterów.

5. Grunt lwh. 97/XIV. przy ul. Reymonta, wartości 7.100 złotych, nabyli w drodze darowizny po połowie Andrzej Mikulski i Marja z Mikulskich Szufowa od Barbary z Rosołów Mikulskiej.

6. Grunt lwh. 105/XIV. przy ul. Reymonta, wartości 8.880 złotych, nabyli w drodze darowizny po ($\frac{1}{3}$) Aniela z Mikulskich Kaszycka, Franciszek i Adam Mikulscy od Barbary z Rosołów Mikulskiej.

7. Część ($\frac{5}{56}$) gruntu lwh. 333/XIII. przy ul. Piastowskiej wartości 625 złotych, nabył w drodze darowizny Józef Antończyk od Marjanny Antończykowej.

8. Dom trzechpiętrowy, przy ul. Kremerowskiej L. or. 4, L. sp. 489/IV. wartości 8.000 złotych, nabyły po połowie w drodze darowizny Marja Guschlbauerowa i Antonina Gabryelowa od Dr. Piotra Wielgusa.

9. Część ($\frac{1}{3}$) domu jednopiętrowego przy ul. Jakóba L. or. 15, L. sp. 184/VIII. wartości 4.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Hanna Schanzerówna od Estery Schanzerowej.

10. Część ($\frac{1}{8}$) domu jednopiętrowego, przy ul. Ciemnej L. or. 5, L. sp. 208/VIII. wartości 2.520 złotych, nabyła w drodze darowizny Anna Rosenzweig od Samuela Emanela 2-im. Rosenzweiga.

11. Dom jednopiętrowy, przy ul. Król. Jadwigi L. or. 134a, L. sp. 308/XIII. wartości 7.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Marja Godyń od Rozalji Godyń.

12. Część ($\frac{1}{6}$) domu trzechpiętrowego, przy ul. Grodzkiej L. or. 10, L. sp. 58/I. wartości 10.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Leja Chana 2-im. Wassermann od Salomona Wassermanna.

13. Dom trzechpiętrowy, przy ul. Retoryka L. or. 1, L. sp. 123/VII. wartości 76.000 złotych, nabyli w drodze darowizny po połowie Antoni i Dr. Jerzy Stolfowie od Antoniny Stolfowej.

14. Dom parterowy, przy ul. Kilińskiego L. or. 21, L. sp. 116/XI. wartości 15.000 złotych, nabyli w drodze darowizny po ($\frac{1}{5}$) Janina, Marja, Zofja, Edmund i Irena Stępniewscy od Marji Stępniewskiej.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Część ($\frac{1}{2}$) domu parterowego, przy ul. Konfederackiej L. or. 13, L. sp. 241/XI. (wartości nie po-

dano) nabyła w spadku Marja z Maślanków Klimczakowa po śp. Bronisławie z Kulińskich Maślankowej.

2. Dom dwupiętrowy, przy ul. Pijarskiej L. or. 5, L. sp. 521/I. przeciętna wartość 177.500 złotych, nabyła w spadku Helena z Krzyżanowskich Münnich-Kowalska po śp. Stanisławie Błażeju Andrzeju 3-im. Krzyżanowskim.

3. Dom dwupiętrowy, przy ul. Krupniczej L. or. 16, L. sp. 9/IV. wartości około 9.004 dolarów, nabyły w spadku Wanda Sycowa i Helena Czarnek po (³/₉), zaś Janina Bronakowska, Irena Terlecka i Zofja Dłużyńska po (¹/₉) części po śp. Janie Schneiderze.

4. Dom jednopiętrowy, przy ul. Jakóba L. or. 15, L. sp. 184/VIII. wartości 12.000 złotych, nabyli w spadku po (¹/₃) Bazdel i Abraham Rosenzweigowie oraz Hanna Schanzerówna, po błąp. Salomonie Rosenzweigu.

5. Dom dwupiętrowy przy ul. Studenckiej L. or. 8, L. sp. 246/IV. wartości 137.364 złotych, nabyli w spadku po (¹/₅) Marja Fischinger, Inż. Stanisław, Zdzisław, Zofja i Marja Leowie po śp. Eugenji Strzelbickiej.

WIADOMOŚCI

O ROZPORZĄDZENIACH, OKÓLNIKACH, JUDYKATURZE I T. P. DOTYCZĄCYCH ADMINISTRACJI OGÓLNEJ.

Dziennik Urzędowy Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 11.

**Okólnik Nr. 61-a z dnia 22 czerwca 1933 r.
(SS. 16/2/13) o wprowadzenie w życie nowej ustawy
samorządowej.**

Do

P. P. Wojewodów na obszarze województw centralnych.

Całkowite wprowadzenie w życie ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, p. 294) wymagać będzie wydania ze strony Min. Spraw Wewnętrznych jak i P. P. Wojewodów szeregu zarządzeń oraz podjęcia niektórych prac przygotowawczych. Na niektóre z nich zwróciło uwagę Ministerstwo w okólniku Nr. 51 z dnia 22 maja 1933 r. L. SS. 16/2/1 oraz na Zjeździe P. P. Wojewodów w dniu 29 maja b. r. Szereg jednak postanowień wymagać będzie stosowania odrazu z dniem wejścia w życie nowej ustawy. W celu ustalenia rodzaju i kalendarza prac ważną jest rzeczą ustalić, które postanowienia ustawy muszą być wprowadzone odrazu w życie, t. j. z dn. 13 lipca 1933 r. (z upływem 60 dni po dniu ogłoszenia ustawy) bez oczekiwania jakichkolwiek zarządzeń ze strony Ministerstwa, które zaś tylko formalnie wchodzi w życie w powyższym terminie, wykonanie ich jednak zależne jest od uprzedniego wydania przepisów wykonawczych, rozporządzeń specjalnych i regulaminów wyborczych.

Pragnąc przyjść w tym zakresie z pomocą PP. Wojewodom i władzom im podległym, ażeby mogli Panowie bezzwłocznie podjąć prace nad wykonaniem odnośnych przepisów ustawy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Do art. 1.

Art. ten odrazu wchodzi w życie z zastrzeżeniem, że instytucja ławników w gminach wiejskich będzie wprowadzona dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 12 ust. (3) i dokonaniu wyboru ławników przez rady gminne w obecnym ich składzie.

Do art. 2.

1) Odrazu wchodzi w życie tylko ust. (4).
2) Postanowienia ust. (1) — (2) nie wymagają narazie stosowania z uwagi na ustawę z dn. 30 marca 1922 r. w przedmiocie przedłużenia okresu urzędowania organów samorządowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 28, p. 225). 5-letnia kadencja będzie miała zastosowanie dopiero do nowych organów ustrojowych, wybranych na zasadzie nowych regulaminów wyborczych.

3) Ust. (3) będzie wprowadzony w życie dopiero po bliższym określeniu kwalifikacji zawodowych przełożonych gminy w myśl art. 49 ustawy i po powołaniu do życia instytucji zawodowych członków zarządów gmin, co nastąpi dopiero po generalnym odnowieniu składu obecnych rad gminnych i miejskich.

Do art. 3 — 4.

1) Przepisy tych artykułów wchodzi odrazu w życie, będą jednak miały tylko wyjątkowo zastosowanie np. w związku z art. 19 ust. (1) ustawy, uzależniającym prawo uczestnictwa w zebraniu gromadzkim od posiadania prawa wybierania do organów ustrojowych w myśl art. 3, z art. 20 ust. (2), gdy chodzić będzie o powołanie sołtysa wzgl. podsołtysa w drodze nominacji oraz art. 73 ustawy, wymagającym, ażeby członkowie rady przybocznej posiadali prawo wybieralności do rady gminnej względnie miejskiej. Poza tem przepisy art. 3 i 4 nie będą wymagały stosowania ze względu na ustawowe przedłużenie kadencji obecnych organów ustrojowych i niemożności odnowienia ich składu do czasu wydania regulaminów wyborczych.

2) Członkowie organów ustrojowych czynnych w dniu wejścia w życie ustawy samorządowej, zachowują swe mandaty, choćby nie odpowiadali warunkom prawa wyborczego, przewidzianego w art. 4 ustawy. Co do członków organów zarządzających wskazuje na to wyraźnie art. 116 ustawy, co zaś do członków organów stanowiących, zasada ta się domniemywa i wynika z intencji ustawodawczej. Jedynie tylko postanowienia ust. (6) art. 4 wymagają stosowania już z dniem wejścia w życie ustawy i dotyczą członków obecnych wydziałów powiatowych.

Do art. 5.

Postanowienia ust. (1) muszą być odrazu wprowadzone w życie, pozostałe zaś ustępy nie będą praktycznie stosowane wobec wyjaśnień ad 2) i 3) do art. 2.

Do art. 6.

Będzie stosowany dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych i bliższym określeniu sposobu zgłaszania kandydatów.

Do art. 7 — 9.

Wymagają odrazu stosowania (t. j. z dniem 13-go lipca 1933 r.).

Do art. 10.

Odrazu wchodzi w życie.

Do art. 11.

Ust. (1) odrazu wchodzi w życie z zastrzeżeniem, o którym jest wzmianka w wyjaśnieniach do art. 1. Ust. (2) będzie wprowadzony w życie przy generalnem odnowieniu składu rad gminnych po wydaniu nowego regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 29 ust. (7).

Do art. 12.

Tylko ust. (4) wchodzi odrazu w życie, postanowienia zaś pozostałych ustępów będą wykonane po bliższym określeniu zasady głosowania ściślejszego (art. 2) oraz wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. (3).

Do art. 13.

Tylko ust. (1) wchodzi odrazu w życie, pozostałe zaś ustępy będą stosowane po wydaniu przepisów specjalnych, przewidzianych w ust. (4).

Do art. 14.

Artykuł ten wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, o którym mowa w dalszych wyjaśnieniach do art. 44 ustawy.

Do art. 15 i 16.

Ust. (1) i (2) art. 15 i cały art. 16 wchodzi w życie dopiero po dokonaniu podziału gminy na gromady w myśl art. 107 ust. (1), postanowienia zaś ust. (3) i (4) art. 15 stosuje się odrazu.

Do art. 17.

Artykuł ten wchodzi odrazu w życie.

Do art. 18 i 19.

Odrazu wchodzi w życie tylko postanowienia zawarte w art. 19 ust. (1) i (5), pozostałe zaś postanowienia obydwóch artykułów będą wprowadzone dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 26 ust. (3) i dokonaniu wyborów do rad gromadzkich.

Do art. 20.

Stosować należy odrazu, t. j. z dniem 13 lipca 1933 r. ust. (1) i (2) przy powoływaniu sołtysa i podsołtysa w drodze nominacji, przyczem dyspensą o której mowa w art. 4 ust. (3) łącznie z art. 20 ust. (2) możliwa będzie w miarę wydania odnośnych rozporządzeń. Odrazu stosować należy również art. 20 ust. (7) i (8).

Pozostałe zaś ustępy art. 20 ustawy będą wprowadzone w życie dopiero po wydaniu regulaminu wy-

borczego, zapowiedzianego w ust. (4) i przepisów specjalnych, przewidzianych w ust. (9).

Do art. 21 i 22.

Wchodzi odrazu w życie, przyczem art. 21 wymaga stosowania niezależnie od wydania regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 20 ust. (4), gdyż dotyczy również przypadków powoływania sołtysa (podsołtysa) w drodze nominacji.

Do art. 23.

Będzie mógł być stosowany dopiero po wydaniu przepisów specjalnych, zapowiedzianych w ust. (8).

Do art. 24 — 25.

Wchodzi odrazu w życie i wymagają stosowania jeszcze przed wydaniem przepisów wykonawczych z zastrzeżeniem, że ust. (7) i zdanie pierwsze ust. (8) art. 24 są narazie bezprzedmiotowe.

Do art. 26 — 32.

Będą stosowane dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, przewidzianego w art. 26 ust. (3) i art. 29 ust. (7), przyczem postanowienia art. 32 ponadto po wydaniu przewidzianych w końcowem zdaniu przepisów specjalnych względnie rozporządzeń wykonawczych.

Do art. 33.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 34.

Artykuł ten będzie wykonany po wydaniu regulaminu wyborczego do rad miejskich i przy generalnem odnowieniu ich składu.

Do art. 35.

Wymaga wprowadzenia w życie zaraz z dniem wejścia w życie ustawy. Stąd więc Panowie Wojewodowie wydadzą wcześniej potrzebne zarządzenia.

Do art. 36.

Odrazu wchodzi w życie.

Do art. 37.

Ust. (4) i (5) będą stosowane po bliższym określeniu w przepisach wykonawczych zasady głosowania ściślejszego oraz wydanie regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w ust. (5). Pozostałe postanowienia wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, że powiększenie liczby wiceprezydentów oraz ławników zgodnie z ust. (2) i (3) nastąpić może dopiero po wprowadzeniu w życie ust. (4) i (5) w myśl powyższych wyjaśnień.

Do art. 38.

Będzie miał zastosowanie po odnowieniu składu obecnych rad miejskich w odnośnych miastach.

Do art. 39, 40, 41 i 42.

Będą miały zastosowanie dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 41 ust. (1) i zarządzeniu wyborów.

Do art. 43 — 48.

Odrzu wchodzą w życie i wymagają stosowania z dniem 13 lipca b. r. z zastrzeżeniem, że kolegjalny zarząd gminny w gminach wiejskich będzie wprowadzony po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 12 ust. (3) i dokonaniu wyborów ławników przez rady gminne w obecnym ich składzie. Nastąpi to po wydaniu regulaminu wyborczego. Sprawy, wymagające uchwały kolegium zarządu, muszą być do czasu ukonstytuowania się kolegium poddane pod obrady rady gminnej, która dotychczas łączy funkcje organu częściowo stanowiącego, a częściowo wykonawczego.

Do art. 49.

Artykuł ten będzie wprowadzony w życie dopiero po wydaniu przepisów, zapowiedzianych w ust. (1), oraz bliższym określeniu kwalifikacji zawodowych burmistrzów i prezydentów miast oraz ich zastępców w myśl ust. (5) i (6).

Do art. 50.

Będzie wprowadzony w życie po wydaniu przepisów wykonawczych, bliżej określających zasadę głosowania ściślejszego w wyborach przełożonego gminy i jego zastępcy w myśl art. 12 ust. (2) i art. 37 ust. (4), co zaś tyczy się zatwierdzenia wyborów zawodowych przełożonych gminy i ich zastępców po wprowadzeniu ponadto w życie postanowień art. 49 w myśl wyjaśnień podanych do tego artykułu.

Do art. 51.

Będzie wprowadzony w życie po ustaleniu roty przysięgi i przyrzeczenia przez Ministra Spraw Wewn.

Do art. 52.

Ustęp (1) będzie wymagał stosowania po wprowadzeniu instytucji zawodowych członków zarządu gminy w myśl art. 49. Pozostałe zaś postanowienia wchodzą odrzu w życie, sprawę wprowadzenia ich w życie i stosowania w praktyce wyjaśniło Ministerstwo okólnikiem Nr. 51 z dnia 22 maja b. r. L. SS. 16 2/1.

Do art. 53.

Ust. (4) — (10) będą wprowadzone w życie po powołaniu do życia instytucji zawodowych członków zarządu gminy, pozostałe zaś postanowienia art. 53 wchodzą odrzu w życie (Zob. cyt. wyżej okóln. Nr. 51).

Do art. 54 — 55.

Wprowadzenie w życie tych artykułów zależne jest od wydania rozporządzeń, przewidzianych w ust. (1) art. 54.

Do art. 56.

Wchodzi odrzu w życie.

Do art. 57 — 58.

Wprowadzenie w życie nastąpi po wydaniu regulaminów wyborczych, zapowiedzianych w art. 57 ust. (6) i zarządzeniu wyborów w myśl art. 115 ust. (3).

Do art. 59 i 60.

Podlegają odrzu wykonaniu.

Do art. 61 — 63.

Wchodzą odrzu w życie.

Do art. 64.

Wchodzi odrzu w życie, nie wymaga jednak stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe.

Do art. 65 — 74.

Wchodzą odrzu w życie. Jedynie postanowienia, zawarte w końcowym zdaniu ust. (7) art. 69 w ust. (3) i (7) art. 70 oraz w ust. (2) i (3) art. 71 będą stosowane dopiero po wprowadzeniu instytucji zawodowych członków zarządu gmin w stosunku do osób, powołanych w swoim czasie na te stanowiska.

Do tego czasu również nie wchodzą w grę zawodowi członkowie zarządu gminy, o których mowa w art. 72 ust. (4).

Do art. 75.

Odrzu wchodzi w życie. Kompetencje zebrań gminnych przechodzą na rady gminne w obecnym ich składzie do czasu ukonstytuowania się nowych rad w myśl art. 29 ustawy na podstawie nowego regulaminu wyborczego.

Do art. 76.

Odrzu wchodzi w życie z zastrzeżeniem, że kolegjalny zarząd gminy będzie wprowadzony po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 12 ust. (3) i dokonaniu wyborów ławników w gminach wiejskich (Zob. wyjaśnienie pod art. 43 — 48).

Do art. 77 — 78.

Artykuły te będą wprowadzone w życie dopiero po dokonaniu podziału gmin na gromady w myśl art. 107 ust. (1) ustawy i ukonstytuowaniu się nowych organów gromadzkich.

Do art. 79 — 81.

Wchodzą odrzu w życie.

Do art. 102 ust. (1),

Odrzu wchodzi w życie, wymaga jednak stosowania w przypadkach wyjątkowych, gdyż generalna rewizja obecnego podziału administracyjnego na gminy

na obszarze woj. centralnych i wschodnich nie jest obecnie przewidziana.

Do art. 104 i 106.

Wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, że do czasu wydania regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 2 ust. (3) i ukonstytuowania się rad gromadzkich czynne będą dotychczasowe zebrania gromadzkie w gromadach istniejących, a to w myśl art. 107 ust. (2).

Do art. 107 ust. (1) i (2).

Wchodzi odrazu w życie i wymaga już obecnie podjęcia prac przygotowawczych, ażeby rozporządzenia P. P. Wojewodów wydawane były możliwie jak najwcześniej, a najpóźniej w październiku — listopadzie br.

Do art. 110 — 111.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 115 ust. (3).

Wybory do organów samorządowych będą zarządzane dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych, w gromadach zaś po dokonaniu ponadto podziału na nie gmin wiejskich w myśl art. 107 ust. (1).

Do art. 116.

Stosować należy odrazu t. j. z dniem 13 lipca br.

Do art. 120.

Wchodzi odrazu w życie i wymaga stosowania bez oczekiwania na przepisy wykonawcze.

Do art. 121 ust. (1).

Wchodzi odrazu w życie, będzie jednak stosowany po wydaniu przepisów zapowiedzianych w art. 13 ust. (4).

Do art. 122 i 127.

Wchodzi odrazu w życie (nie wymagają stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe).

Do art. 128.

Wymaga stosowania z dniem 13 lipca b. r.

Do art. 129 — 130.

Wchodzi odrazu w życie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o podanie treści okólnika władzom podległym i odnośnym związkom samorządowym oraz wydanie zarządzeń, zmierzających do wprowadzenia w życie i stosowania z dniem 13 lipca b. r. tych postanowień nowej ustawy, które w myśl powyższych wyjaśnień odrazu wchodzi w życie. Ministerstwo prosi o nadesłanie do wiadomości odpisu wydanych zarządzeń.

**Okólnik Nr. 61-b z dnia 22 czerwca 1933 r.
(SS. 16/2/13) o wprowadzeniu w życie nowej ustawy
samorządowej.**

Do

P. P. Wojewodów na obszarze województw
południowych.

Ustawa z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego z upływem 60 dni po jej ogłoszeniu t. j. z dniem 13 lipca 1933 r.

Zwrócić należy jednak uwagę na postanowienia nowej ustawy, które całkowicie albo częściowo zawieszają jej moc do czasu dokonania reformy ustroju gminnego w okresie, przez ustawę określonym.

Całkowicie więc moc ustawy jest zawieszona i zachowuje się dotychczasowy stan prawny w zakresie ustroju gminnego oraz nadzoru nad samorządem gmin w myśl art. 109 ustawy w stosunku do gmin, liczących nie więcej niż 3.000 mieszkańców i podlegających ustawie krajowej z dnia 3 lipca 1896 r. Do każdej z tych gmin automatycznie nowa ustawa będzie miała pełne zastosowanie po podniesieniu danej gminy do rzędu miast, objętych ustawą z dnia 13 marca 1889 r. w myśl art. 82 ust. (3), a w stosunku do miast nieobjętych rozporządzeniami, o których mowa w cyt. art. 82 ust. (3) ustawy, z upływem roku po dniu wejścia w życie nowej ustawy, t. j. z dniem 13 lipca 1934 r.

Częściowo zawieszają moc nowej ustawy art. 114, wymieniając poszczególne artykuły, które wejdą w życie po przeprowadzeniu reformy gminnej i rozpoczęciu działalności przez nowoutworzone gminy wiejskie. Postanowienia te dotyczą gmin wiejskich i powiatowych związków samorządowych, jak to wynika z wyliczenia wśród zamieszczonych postanowień art. 56 57 i 58 ustawy.

Pozostałe artykuły nowej ustawy wchodzi formalnie w życie z dniem 13 lipca, faktycznie jednak wykonanie przepisów wymagać będzie wydania ze strony M-stwa Spraw Wewnętrznych, jak i P. P. Wojewodów szeregu przepisów i zarządzeń oraz podjęcia niektórych prac przygotowawczych. Na niektóre z nich zwróciło już uwagę Ministerstwo w okólniku Nr. 51 z dnia 22/V. 1933 r. L. SS. 16/2/1 oraz na Zjeździe P. P. Wojewodów w dniu 29 maja r. b.

Należy mieć na uwadze, że poza tem szereg postanowień nowej ustawy wymaga stosowania już z dniem wejścia w życie ustawy. Stąd więc w celu ustalenia rodzaju i kalendarza prac ważną rzeczą jest ustalić, które postanowienia ustawy muszą być wprowadzone odrazu w życie t. j. z dniem 13 lipca 1933 r. (z upływem 60 dni po dniu ogłoszenia ustawy), bez oczekiwania jakichkolwiek zarządzeń ze strony Ministerstwa, które zaś tylko formalnie wchodzi w życie w powyższym terminie, wykonanie ich jednak zależne jest od uprzedniego wydania przepisów wykonawczych, rozporządzeń specjalnych, regulaminów wyborczych.

Pragnąc przyjąć w tym zakresie z pomocą P. P. Wojewodom i władzom im podległym, ażeby mogli Państwo bezzwłocznie podjąć prace nad wykonaniem odnośnych przepisów ustawy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Do art. 1.

Art. ten w stosunku do gmin, objętych ustawą krajową z dnia 12/VIII. 1866 r. oraz miast podlegających dotychczas ustawie z dnia 13/III. 1889 r. jak również miast, o których mówi ust. (2) art. 82 ust. sam., t. j. liczących ponad 3.000 mieszkańców, — wchodzi od razu w życie.

Stąd naczelnicy gmin otrzymują nazwy przewidziane w ust. (3), asesorowie zaś względnie przysiężni — nazwę ławników zgodnie z ust. (4). Nazwę ławników otrzymują również delegaci miejscy, przewidziani w § 63 statutu m. Lwowa z dn. 14/X. 1870.

Natomiast zachowują nadal dotychczasowe nazwy organa gmin, objętych dotychczas ustawą krajową z dnia 3 lipca 1896 r. i nie liczących więcej niż 3.000 mieszkańców, zgodnie z wyjaśnieniami podanymi na wstępie niniejszego okólnika oraz tymczasowe organa powiatowych związków samorządowych do czasu powołania normalnych organów w myśl art. 57 ustawy po dokonaniu reformy gminnej i ukonstytuowania się organów gmin nowoutworzonych.

Do art. 2.

Od razu wchodzi w życie tylko ust. (4). Postanowienia ust. (1) — (2) nie wymagają narazie stosowania z uwagi na ustawę z dnia 14 marca 1933 r. o przedłużeniu okresu urzędowania organów samorządowych. (Dz. U. R. P. Nr. 21, pkt 142) 5-letnia kadencja będzie miała zastosowanie dopiero do nowych organów ustrojowych, wybranych na zasadzie nowych regulaminów wyborczych. — Ust. (3) będzie wprowadzony w życie dopiero po bliższym określeniu kwalifikacji zawodowych przełożonych gminy w myśl art. 49 ustawy i po powołaniu do życia instytucji zawodowych członków zarządów gmin, co nastąpi dopiero po generalnem odnowieniu składu obecnych rad gminnych i miejskich.

Do art. 3 — 4.

Przepisy tych artykułów wchodzi od razu w życie, będą jednak miały tylko wyjątkowe zastosowanie np. w związku z art. 73 ustawy, wymagającym, ażeby członkowie rady przybocznej posiadali prawo wybieralności do rady gminnej wzgl. miejskiej. Poza tem przepisy art. 3 i 4 nie będą wymagały stosowania ze względu na ustawowe przedłużenie kadencji obecnych organów ustrojowych i niemożność odnowienia ich składu do czasu wydania regulaminów wyborczych.

Członkowie organów ustrojowych, czynnych w dniu wejścia w życie ustawy samorządowej, zachowują swe mandaty, choćby nie odpowiadali warunkom prawa wyborczego, przewidzianego w art. 4 ustawy. Co do członków organów zarządzających wskazuje na to wyraźnie art. 116 ustawy, co zaś do członków organów stanowiących, zasada ta się domniemywa i wynika z intencji ustawodawczej. Jedynie tylko postanowienia ust. (6) art. 4 wymagają stosowania już z dniem wejścia w życie ustawy i dotyczą członków tymczasowych wydziałów powiatowych.

Do art. 5.

Postanowienia ust. (1) muszą być od razu wprowadzone w życie, pozostałe zaś ustępy nie będą praktycznie stosowane wobec wyjaśnień do art. 2.

Do art. 6.

Będzie stosowany dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych i bliższem określeniu sposobu zgłaszania kandydatów.

Do art. 7 — 9.

Wymagają od razu stosowania (t. j. z dniem 13-go lipca 1933 r.).

Do art. 10.

Wchodzi od razu w życie, postanowienia jednak ust. (2) będą wykonane dopiero przy przeprowadzeniu reformy gminnej zgodnie z art. 102 i 103 ustawy.

Do art. 11.

Ust. (1) wchodzi od razu w życie w gminach, objętych ustawą z 12 sierpnia 1866 r., przyczem ławnikami są dotychczasowi asesorowie (przysiężni).

Ustęp (2) będzie wprowadzony dopiero przy generalnem odnowieniu składu rad gminnych po dokonaniu reformy ustroju gminy wiejskiej.

Do art. 12.

Ustęp (1) od razu wchodzi w życie w gminach, objętych ustawą z 12 sierpnia 1866 r., z zastrzeżeniem, że zmiana liczby ławników (dotychczasowych asesorów, względnie przysiężnych) nastąpi dopiero po przeprowadzeniu reformy gminnej i ukonstytuowaniu organów ustrojowych gmin nowoutworzonych. To samo dotyczy postanowień ust. (2) — (4) art. 12.

Do art. 13.

Moc artykułu tego została zupełnie zawieszona (art. 114).

Do art. 14.

Wchodzi od razu w życie.

Instytucja zastępcy sekretarza gminnego może być wprowadzona w niektórych gminach dopiero po dokonaniu reformy gminnej zgodnie z art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy. Należy ponadto z całą oględnością stosować postanowienia ustępu (5), ażeby nie stworzyć nowych obciążeń finansowych w gminach wiejskich.

Do art. 15.

Moc artykułu tego została formalnie zawieszona (art. 114).

Do art. 16 — 30.

Przepisy te będą miały zastosowanie dopiero po przeprowadzeniu reformy gminnej.

Do art. 31 — 32.

Przepisy tych artykułów będą miały zastosowanie po wydaniu regulaminów wyborczych, zapowiedzianych w art. 12 ust. (3), art. 26 ust. (3) i 29 ust. (7), a co do wyborów przełożonych gminy i zastępców po wy-

daniu przepisów, ustalających bliżej sposób wyborów na te urzędy. Art. 32 ponadto będzie mógł być wprowadzony w życie po wydaniu przepisów, zapowiadanych w zdaniu końcowem tego artykułu.

Do art. 33.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 34.

Artykuł ten będzie wykonany po wydaniu regulaminu wyborczego do rad miejskich i przy generalnem odnowieniu ich składu.

Do art. 35 — 36.

Wchodzą odrazu w życie.

Do art. 37.

Ustępy (4), (5) i (6) będą stosowane dopiero po bliższem określeniu w przepisach wykonawczych zasady głosowania ściślejszego oraz wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w ust. (5). Pozostałe postanowienia wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, że powiększenie, jak wogóle zmiana liczby wiceprezydentów oraz ławników (t. j. dotychczasowych asesorów, a w m. Lwowie — delegatów miejskich) zgodnie z ust. (2) i (3) nastąpić może dopiero po wprowadzeniu w życie ust. (4) i (5) w myśl powyższych wyjaśnień.

Do art. 38.

Będzie miał zastosowanie po odnowieniu składu obecnych rad miejskich w odnośnych miastach.

Do art. 39, 40, 41 i 42.

Będą miały zastosowanie dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 41 ust. (1) i zarządzeniu wyborów.

Do art. 43 — 48.

Odrazu wchodzi w życie. W kolegium zarządu gminnego względnie miejskiego (magistratu) przewidzianem w art. 44 ust. (5) ustawy w charakterze ławników zasiadać winni dotychczasowi asesorowie (przysiężni). W skład magistratu m. Lwowa wchodzić będą: prezydent miasta, wiceprezydenci i ławnicy, t. j. dotychczasowi delegaci miejscy, w skład zaś magistratu m. Krakowa — jedynie prezydent miasta i wiceprezydenci. Natomiast urzędnicy miejscy zarówno we Lwowie, jak i Krakowie, wyłączeni są ze składu magistratu, gdyż postanowienia zastrzegające ich udział w myśl § 63 statutu m. Lwowa z dn. 14 października 1870 r. i § 54 statutu m. Krakowa z dn. 6 października 1901 r., tracą moc obowiązującą z dniem wejścia w życie nowej ustawy, t. j. z dniem 13 lipca r. b.

Do art. 49.

Moc ust. (1) jest zawieszona zgodnie z wyjaśnieniami podanymi na wstępie niniejszego okólnika (art. 114 ust. (3) ustawy).

Pozostałe ustępy będą wprowadzone w życie dopiero po bliższem określeniu kwalifikacji zawodowych burmistrzów i prezydentów miast oraz ich zastępców w myśl ust. (5) i (6).

Do art. 50.

Moc ust. (2) jest zawieszona (art. 114 ust. (3) ustawy).

Postanowienia pozostałych ustępów będą wprowadzone w życie po wydaniu przepisów wykonawczych, bliżej określających zasadę głosowania ściślejszego w wyborach przełożonego gminy i jego zastępców w myśl art. 12 ust. (2) i art. 37 ust. (4), co się zaś tyczy zatwierdzenia wyborów zawodowych przełożonych gminy i ich zastępców — po wprowadzeniu ponadto w życie postanowień art. 49 w myśl wyjaśnień, podanych do tego artykułu.

Do art. 51.

Będzie wprowadzony w życie po ustaleniu roty przysięgi i przyrzeczenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Do art. 52 — 53.

Moc tych artykułów jest zawieszona w stosunku do gmin, objętych ustawą z dn. 12 sierpnia 1866 r. do czasu przeprowadzenia reformy gminnej w myśl art. 102 i 103 ustawy samorządowej oraz w stosunku do gmin, objętych ustawą z dnia 3 lipca 1896 r. z uwagi na art. 109 ustawy.

Poza tem ust. (1) art. 52 i ust. (4) — (10) art. 53 będą wymagały stosowania dopiero po wprowadzeniu instytucji zawodowych członków zarządu gminy w myśl art. 49. Pozostałe zaś postanowienia wchodzi odrazu w życie, jak to Ministerstwo wyjaśniło okólnikiem Nr. 51 z dn. 22 maja b. r. L. SS. 16/2/1.

Do art. 54 — 55.

Wprowadzenie w życie tych artykułów zależne jest od wydania rozporządzeń, przewidzianych w ust. (1) art. 54.

Do art. 56 — 57 — 58.

Moc tych artykułów jest zawieszona z uwagi na postanowienia, zawarte w art. 114 ust. (2) ustawy.

Do art. 59 i 60.

Podlegają odrazu wykonaniu.

Do art. 61 — 63.

Wchodzą odrazu w życie.

Do art. 64.

Wchodzi odrazu w życie, nie wymaga jednak stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe.

Do art. 65 — 74.

Wchodzą odrazu w życie. Jedynie postanowienia, zawarte w końcowem zdaniu ust. (7) art. 69 w ust. (3)

i (7) art. 70 oraz w ust. (2) i (3) art. 71 będą stosowane dopiero po wprowadzeniu instytucji zawodowych członków zarządu gmin w stosunku do osób, powołanych w swoim czasie na te stanowiska.

Do tego czasu również nie wchodzi w grę zawodowi członkowie zarządu gminy, o których mowa w art. 72 ust. (4).

Do art. 82.

Ust. (2), (5) i (6) wchodzi odrazu w życie t. j. z dniem 13 lipca 1933 r., pozostałe zaś postanowienia art. 82 będą wykonane w ciągu roku po dniu ogłoszenia ustawy t. j. przed dniem 13 lipca 1934 r. (Zob. cyt. wyżej okóln. Nr. 51 z 1933 r.).

Do art. 83.

Wchodzi odrazu w życie. Szersze stosowanie tego artykułu nie jest obecnie przewidziane.

Do art. 84.

Wchodzi odrazu w życie. Dotychczasowe łączenie mandatu radnych i członków zarządów będzie zachowane do czasu generalnego odnowienia składu rad miejskich na podstawie nowych regulaminów wyborczych i ukonstytuowania się nowego zarządu miejskiego.

Do art. 85 — 87.

Wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, że nowe organa ustrojowe powiatowych związków samorządowych będą powołane w drodze z wyborów dopiero po przeprowadzeniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy. Do tego czasu ma tu zastosowanie przepis art. 113 ustawy.

Do art. 88.

Moc tego artykułu została zawieszona.

Do art. 102 i 103.

Postanowienia tych artykułów będą wykonane w terminie, określonym w art. 103. W sprawie przeprowadzenia nowego podziału administracyjnego powiatów na gminy, P. P. Wojewodowie otrzymają niebawem szczegółowe wskazówki (instrukcje).

Do art. 104.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 105.

Wchodzi odrazu w życie; wobec jednak generalnej reformy gminnej indywidualne stosowanie tego artykułu, jak wogóle ustawy z dn. 22 września 1922 r. nie jest przewidziane.

Do art. 106.

Artykuł ten nie stosuje się do obszarów województw południowych.

Do art. 107.

Ust. (1) i (3) będzie wprowadzony w życie po przeprowadzeniu reformy gminnej. Ust. (2) nie dotyczy województw południowych.

Do art. 108.

Postanowienia tego artykułu będą miały zastosowanie po przeprowadzeniu reformy gminnej i dokonaniu podziału gmin na gromady.

Do art. 109.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 110 i 111.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 113 i 114.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 115.

Wybory do rad miejskich będą zarządzane dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych, do rad gminnych zaś gromadzkich i powiatowych po przeprowadzeniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy.

Do art. 116.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 120.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 121 ust. (4).

Będzie miał zastosowanie po dokonaniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy.

Do art. 122 i 127.

Wchodzi odrazu w życie (nie wymagają stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe).

Do art. 128.

Wymaga stosowania z dn. 13 lipca 1933 r.

Do art. 129 — 130.

Wchodzi odrazu w życie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o podanie treści okólnika władzom podległym i odnośnym związkom samorządowym oraz wydanie zarządzeń, zmierzających do wprowadzenia w życie i stosowania z dniem 13 lipca b. r. tych postanowień nowej ustawy, które w myśl powyższych wyjaśnień odrazu wchodzi w życie. Ministerstwo prosi o nadesłanie do wiadomości odpisu wydanych zarządzeń.

**Okólnik Nr. 61-c z dnia 22 czerwca 1933 r.
(SS. 16/2/13) o wprowadzeniu w życie nowej ustawy
samorządowej.**

Do

P. P. Wojewodów w Poznaniu i Toruniu.

Ustawa z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) wchodzi w życie z upływem 60 dni po jej ogłoszeniu t. j. z dn. 13 lipca 1933 r.

Ustawa nie stosuje się zupełnie do wojewódzkich związków komunalnych i ich organów (art. 123). Należy ponadto zwrócić uwagę na postanowienia, zawarte w art. 114, zawieszające moc szeregu artykułów ustawy do czasu przeprowadzenia reformy gminy wiejskiej zgodnie z art. 102 ust. (1) i art. 103 ustawy.

Pozostałe artykuły nowej ustawy wchodzi formalnie w życie z dniem 13 lipca b. r., faktycznie jednak wykonanie przepisów wymagać będzie wydania ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jak i P. P. Wojewodów szeregu przepisów i zarządzeń oraz podjęcia niektórych prac przygotowawczych. Na niektóre z nich zwróciło już uwagę Ministerstwo w okólniku Nr. 51 z dn. 22 maja 1933 r. L. SS. 16/2/1, oraz na Zjeździe P. P. Wojewodów w dniu 29 maja b. r.

Należy mieć na uwadze, że poza tem szereg postanowień nowej ustawy wymaga stosowania już z dniem wejścia w życie ustawy. Stąd więc w celu ustalenia rodzaju i kalendarza prac ważną rzeczą jest ustalić, które postanowienia ustawy muszą być wprowadzone od razu w życie t. j. z dniem 13 lipca 1933 r. (z upływem 60 dni po dniu ogłoszenia ustawy), bez oczekiwania jakichkolwiek zarządzeń ze strony Ministerstwa, które zaś tylko formalnie wchodzi w życie w powyższym terminie, wykonanie ich jednak zależne jest od uprzedniego wydania przepisów wykonawczych, rozporządzeń specjalnych, regulaminów wyborczych.

Pragnąc przyjąć w tym zakresie z pomocą P. P. Wojewodom i władzom im podległym, ażeby mogli Panowie bezzwłocznie podjąć prace nad wykonaniem odnośnych przepisów ustawy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Do art. 1.

Artykuł ten wchodzi od razu w życie z zastrzeżeniem, że zgodnie z art. 114 łącznie z art. 89 organem uchwalającym w niektórych gminach wiejskich pozostaje nadal zgromadzenie gminne do czasu przeprowadzenia reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy oraz do tego czasu w szczególności do czasu wykonania art. 91 przełożony gminy wiejskiej zachowuje nazwę sołtysa.

Do art. 2.

Moc postanowień tego artykułu została zawieszona w stosunku do gmin wiejskich w myśl art. 114.

W miejsce więc zawieszonych postanowień stosować należy dotychczasowe przepisy prawne z uwzględnieniem ustawy z dn. 10/III. 1932 r. o przedłużeniu okresu urzędowania organów samorządowych na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego (Dz. U. R. P.

Nr 32, p. 331). Ze względu jednak na cyt. ustawę z dn. 10 marca 1932 r. i art. 112 nowej ustawy samorządowej oraz brak bliższych przepisów wyborczych (regulaminów wyborczych) do rad miejskich i stanowiska ławników — postanowienia art. 2 nie wymagają narazie stosowania.

Dytyczy to również ust. (3), który będzie wprowadzony w życie dopiero po określeniu kwalifikacji zawodowych członków zarządów miejskich w myśl art. 49 i wydaniu bliższych przepisów w sprawie wyboru przełożonych gminy i ich zastępców w miastach w myśl art. 37 ust. (4).

Do art. 3 — 4.

Przepisy tych artykułów wchodzi od razu w życie, będą jednak miały tylko wyjątkowe zastosowanie np. w związku z art. 73 ustawy, wymagającym, ażeby członkowie rady przybocznej posiadali prawo wybieralności do rady gminnej wzgl. miejskiej. Poza tem art. 3 i 4 nie będą wymagały stosowania ze względu na ustawowe przedłużenie kadencji obecnych organów ustrojowych i niemożność odnowienia ich składu do czasu wydania regulaminów wyborczych.

Członkowie organów ustrojowych, czynnych w dniu wejścia w życie ustawy samorządowej, zachowują swe mandaty, choćby nie odpowiadali warunkom prawa wyborczego, przewidzianego w art. 4 ustawy. Co do członków organów zarządzających wskazuje na to wyraźnie art. 116 ustawy, co zaś do członków organów stanowiących zasada ta się domniemywa i wynika z intencji ustawodawczej. Jedynie tylko postanowienia ust. (6) art. 4 wymagają stosowania już z dniem wejścia w życie ustawy i dotyczą członków obecnych wydziałów powiatowych.

Do art. 5.

Postanowienia ust. (1) muszą być od razu wprowadzone w życie, pozostałe zaś ustępy nie będą praktycznie stosowane wobec wyjaśnień do art. 2.

Do art. 6.

Będzie stosowany dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych i bliższem określeniu sposobu zgłaszania kandydatów.

Do art. 7 — 9.

Wymagają od razu stosowania (t. j. z dn. 13 lipca 1933 r.).

Do art. 10.

Wchodzi od razu w życie, postanowienia jednak ust. (2) będą wykonane dopiero przy przeprowadzeniu reformy gminnej zgodnie z art. 102 i 103 ustawy.

Do art. 11.

Ust. (1) wchodzi od razu w życie.

Ust. (2) będzie wprowadzony dopiero przy generalnem odnowieniu składu rad gminnych po dokonaniu reformy ustroju gminy wiejskiej.

Do art. 12.

Ust. (1) odrazu wchodzi w życie z zastrzeżeniem, że zmiana liczby ławników nastąpi dopiero po przeprowadzeniu reformy gminnej i ukonstytuowaniu organów ustrojowych gmin nowoutworzonych. To samo dotyczy postanowień ust. (2) — (4) art. 12.

Do art. 13.

Moc artykułu tego została zupełnie zawieszona (art. 114).

Do art. 14.

Wchodzi odrazu w życie.

Instytucja zastępcy sekretarza gminnego może być wprowadzona w niektórych gminach dopiero po dokonaniu reformy gminnej zgodnie z art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy. Należy ponadto z całą oględnością stosować postanowienia ust. (5), ażeby nie stworzyć nowych obciążeń finansowych w gminach wiejskich.

Do art. 15.

Moc artykułu tego została formalnie zawieszona (art. 114).

Do art. 16 — 30.

Przepisy te będą miały zastosowanie dopiero po przeprowadzeniu reformy gminnej.

Do art. 31 — 32.

Przepisy tych artykułów będą miały zastosowanie po wydaniu regulaminów wyborczych, zapowiedzianych w art. 12 ust. (3), art. 26 ust. (3) i 29 ust. (7), a co do wyborów przełożonych gminy i zastępców, po wydaniu przepisów, ustalających bliżej sposób wyborów na te urzędy. Art. 32 ponadto będzie mógł być wprowadzony w życie po wydaniu przepisów, zapowiedzianych w zdaniu końcowem tego artykułu.

Do art. 33.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 34.

Artykuł ten będzie wykonany po wydaniu regulaminu wyborczego do rad miejskich i przy generalnem odnowieniu ich składu.

Do art. 35 — 36.

Wchodzi odrazu w życie.

Sprawa skasowania odrębnych prezydów rad miejskich w myśl art. 35 ustawy wymaga wydania już obecnie ze strony P. P. Wojewodów odpowiednich zarządzeń.

Do art. 37.

Ustępy (4), (5) i (6) będą stosowane dopiero po bliższem określeniu w przepisach wykonawczych zasady głosowania ściślejszego oraz wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w ust. (5). Pozostałe posta-

nowienia wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, że powiększenie liczby wiceprezydentów oraz ławników zgodnie z ust. (2) i (3) nastąpić może dopiero po wprowadzeniu w życie ust. (4) i (5) w myśl powyższych wyjaśnień.

Do art. 38.

Będzie miał zastosowanie po odnowieniu składu obecnych rad miejskich w odnośnych miastach.

Do art. 39, 40, 41 i 42.

Będą miały zastosowanie dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 41. ust. (1) i zarządzeniu wyborów.

Do art. 43 — 48.

Wchodzi odrazu w życie.

Zgodnie z art. 44 we wszystkich gminach wiejskich działać muszą zarządy kolegialne, do którego składu wchodzi dotychczasowi ławnicy.

Co do miast zwrócić należy uwagę na art. 93 ust. (2), zachowującego ustrój burmistrzowski w miastach, w których nowa ustawa go zastanie.

Do art. 49.

Ustęp (1) będzie wprowadzony w życie po przeprowadzeniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 oraz po określeniu kwalifikacji wymaganych na urząd wójtów zawodowych.

Postanowienia pozostałych ustępów będą wprowadzane w życie dopiero po wydaniu przepisów wykonawczych, bliżej określających kwalifikacje naukowe i ewent. fachowe, wymagane od kandydatów na urzędy przewidziane w art. 49 ust. (2) — (6), oraz bliższem wyjaśnieniu sposobu wyboru tych osób.

Do art. 50.

Moc ust. (2) jest zawieszona (art. 114 ust. (3) ustawy).

Postanowienia pozostałych ustępów będą wprowadzone w życie po wydaniu przepisów wykonawczych, bliżej określających zasadę głosowania ściślejszego w wyborach przełożonego gminy i jego zastępcy w myśl art. 12 ust. (2) i art. (4), co się zaś tyczy zatwierdzenia wyborów zawodowych przełożonych gminy i ich zastępców — po wprowadzeniu ponadto w życie postanowień art. 49 w myśl wyjaśnień, podanych do tego artykułu.

Do art. 51.

Będzie wprowadzony w życie po ustaleniu roty przysięgi i przyrzeczenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Do art. 52.

Ust. (1) dotyczy osób, o których mowa w art. 117 i 119 ust. (1) ustawy, wchodzi więc odrazu w życie.

Ustępy pozostałe stosują się również odrazu z tem, że ust. (4) nie dotyczy ławników płatnych, czynnych

w dniu wejścia w życie ustawy, będzie więc miał całkowite zastosowanie dopiero po wygaśnięciu lub utracie przez nich mandatów (art. 117 ust. (2)).

Do art. 53.

Ust. (1), (2), (3), (4), (7), (8) i (10) wchodzi od razu w życie z zastrzeżeniem, wynikającym z art. 117 i 119. Pozostałe zaś postanowienia ustawy będą miały zastosowanie dopiero do zawodowych członków zarządu gminy, wybranych na podstawie nowych przepisów wyborczych.

Do art. 54 — 55.

Wprowadzenie w życie tych artykułów zależne jest od wydania rozporządzeń, przewidzianych w ust. (1) art. 54.

Do art. 56 — 57 — 58.

Moc tych artykułów jest zawieszona z uwagi na postanowienia, zawarte w art. 114 ust. (2) ustawy.

Do art. 59 i 60.

Podlegają od razu wykonaniu.

Do art. 61 — 63.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 64.

Wchodzi od razu w życie, nie wymaga jednak stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe.

Do art. 65 — 74.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 89.

Moc tego artykułu jest zawieszona (art. 114) do czasu przeprowadzenia reformy gminnej.

Do art. 90.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 91 i 92.

Z uwagi na ust. (3) art. 91 i ust. (3) art. 92 zachowany jest dotychczasowy stan rzeczy, przepisy zaś cyt. ustaw będą wykonane przy przeprowadzeniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy.

Do art. 93, 94 i 95.

Postanowienia tych artykułów wchodzi od razu w życie.

Do art. 96.

Wprowadzenie w życie tego artykułu zależne jest od wydania przewidzianych w nim rozporządzeń. Sprawa ta jest wyświetlona okólnikiem Nr. 51 z dnia 22 maja 1933 r. Nr. SS. 16/2/1.

Do art. 97.

Postanowienia tego artykułu, dotyczące wyborów sołtysa, podsołtysa oraz do rad gromadzkich i gminnych będą miały zastosowanie po dokonaniu reformy gminnej, pozostałe zaś postanowienia — po wydaniu odnośnych regulaminów wyborczych, wzgl. przepisów wykonawczych, określających bliżej sposób dokonywania wyborów przełożonych gmin i ich zastępców w gminach wiejskich w myśl art. 12 ust. (2) i w miastach w myśl art. 37 ust. (4). Co do spraw jednak, będących w toku, które nie zostaną załatwione przed dniem 13 lipca r. b., postanowienia art. 97 będą miały odpowiednie zastosowanie.

Do art. 98 i 99.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 100.

Moc tego artykułu jest zawieszona do czasu przeprowadzenia reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy.

Do art. 101.

Postanowienia tego artykułu wchodzi od razu w życie.

Do art. 102 i 103.

Postanowienia tych artykułów będą wykonane w terminie, określonym w art. 103. W sprawie przeprowadzenia nowego podziału administracyjnego powiatów na gminy P. P. Wojewodowie otrzymają niebawem szczegółowe wskazówki (instrukcje).

Do art. 104.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 106.

Artykuł ten nie stosuje się do obszarów województw zachodnich.

Do art. 107.

Ust. (1) i (3) będzie wprowadzony w życie po przeprowadzeniu reformy gminnej.

Ust. (2) nie dotyczy województw zachodnich.

Do art. 108.

Postanowienia tego artykułu będą miały zastosowanie po przeprowadzeniu reformy gminnej i dokonaniu podziału gmin na gromady.

Do art. 110 — 111.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 112.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 114.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 115.

Wybory do rad miejskich będą zarządzane dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych do rad gminnych zaś gromadzkich i powiatowych — po przeprowadzeniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy.

Do art. 116.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 117—118—119.

Wchodzą odrazu w życie.

Postanowienia ust. (2) i (3) art. 119 będą miały zastosowanie dopiero po przeprowadzeniu reformy gminnej.

Do art. 120.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 121 ust. (2) i (3).

Postanowienia tego artykułu będą miały zastosowanie dopiero po dokonaniu reformy gminnej w myśl art. 102 ust. (2) i art. 103 ustawy.

Do art. 122.

Wchodzi odrazu w życie, nie wymaga jednak stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe.

Do art. 123—126.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 127.

Wchodzi odrazu w życie, nie wymaga jednak stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe.

Do art. 128.

Wymaga stosowania z dniem 13 lipca 1933 r.

Do art. 129—130.

Wchodzą odrazu w życie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o podanie treści okólnika władzom podległym i odnośnym związkom samorządowym oraz wydanie zarządzeń, zmierzających do wprowadzenia w życie i stosowania z dniem 13 lipca b. r. tych postanowień nowej ustawy, które w myśl powyższych wyjaśnień odrazu wchodzi w życie. Ministerstwo prosi o nadesłanie do wiadomości odpisu wydanych zarządzeń.

**Okólnik Nr. 61-d z dnia 22 czerwca 1933 r.
(SS. 16/2/13) o wprowadzeniu w życie nowej ustawy
samorządowej.**

Do

P. P. Wojewodów na obszarze województw wschodnich.

Całkowite wprowadzenie w życie ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samo-

ządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, p. 292) wymagać będzie wydania ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jak i P. P. Wojewodów szeregu zarządzeń oraz podjęcia niektórych prac przygotowawczych. Na niektóre z nich zwróciło uwagę Ministerstwo w okólniku Nr. 51 z dnia 22 maja 1933 r. L. SS. 16/2/1 oraz na Zjeździe P. P. Wojewodów w dniu 29 maja b. r. Szereg jednak postanowień wymagać będzie stosowania odrazu — z dniem wejścia w życie nowej ustawy. W celu ustalenia rodzaju i kalendarza prac ważną rzeczą jest ustalić, które postanowienia ustawy muszą być wprowadzone odrazu w życie, t. j. z dniem 13 lipca 1933 r. (z upływem 60 dni po ogłoszeniu ustawy) bez oczekiwania jakichkolwiek zarządzeń ze strony Ministerstwa, które zaś tylko formalnie wchodzi w życie w powyższym terminie, wykonanie ich jednak zależne jest od uprzedniego wydania przepisów wykonawczych, rozporządzeń specjalnych i regulaminów wyborczych.

Pragnąc przyjąć w tym zakresie z pomocą P. P. Wojewodom i władzom im podległym, ażeby mogli Panowie bezzwłocznie podjąć prace nad wykonaniem odnośnych przepisów ustawy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Do art. 1.

Artykuł ten odrazu wchodzi w życie z zastrzeżeniem, że powiększenie liczby ławników w gminach wiejskich nastąpi dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych, zapowiedzianych w art. 12 ust. (3), art. 26 ust. (3) art. 29 ust. (7) oraz po ukonstytuowaniu się nowych rad gminnych.

Do art. 2.

1) Odrazu wchodzi w życie tylko ust. (4).
2) Postanowienia ust. (1) — (2) nie wymagają narazie stosowania z uwagi na ustawę z dnia 30 marca 1922 r. w przedmiocie przedłużenia okresu urzędowania organów samorządowych na obszarze b. zab. rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 28, p. 225). 5-letnia kadencja będzie miała zastosowanie dopiero do nowych organów ustrojowych, wybranych na zasadzie nowych regulaminów wyborczych.

3) Ust. (3) będzie wprowadzony w życie dopiero po bliższym określeniu kwalifikacji zawodowych przełożonych gminy w myśl art. 49 ustawy i po powołaniu do życia instytucji zawodowych członków zarządów gmin, co nastąpi dopiero po generalnym odnowieniu składu obecnych rad gminnych i miejskich.

Do art. 3 — 4.

1) Przepisy tych artykułów wchodzi odrazu w życie, będą jednak miały tylko wyjątkowe zastosowanie np. w związku z art. 19 ust. (1) ustawy, uzależniającym prawo uczestnictwa w zebraniu gromadzkim od posiadania prawa wybierania do organów ustrojowych w myśl art. 3. z art. 20 ust. (2). gdy chodzić będzie o powołanie sołtysa wzgl. podsołtysa w drodze nominacji oraz art. 73 ustawy, wymagającym, ażeby członkowie rady przybocznej posiadali prawo wybieralności do rady gminnej wzgl. miejskiej. Poza tem przepisy art. 3 i 4 nie będą wymagały stosowania ze względu na ustawowe przedłużenie kadencji obecnych organów ustrojowych

i niemożność odnowienia ich składu do czasu wydania regulaminów wyborczych.

2) Członkowie organów ustrojowych czynnych w dniu wejścia w życie ustawy samorządowej, zachowują swe mandaty, choćby nie odpowiadali warunkom prawa wyborczego, przewidzianego w art. 4 ustawy. Co do członków organów zarządzających wskazuje na to wyrażnie art. 116 ustawy, co zaś do członków organów stanowiących zasada ta się domniemywa i wynika z intencji ustawodawczej. Jedynie tylko postanowienia ust. (6) art. 4 wymagają stosowania już z dniem wejścia w życie nowej ustawy i dotyczą członków obecnych wydziałów powiatowych.

Do art. 5.

Postanowienia ust. (1) muszą być odrazu wprowadzone w życie, pozostałe zaś ustępy nie będą praktycznie stosowane wobec wyjaśnień ad 2) i 3) do art. 2.

Do art. 6.

Będzie stosowany dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych i bliższem określeniu sposobu zgłaszania kandydatów.

Do art. 7 — 9.

Wymagają odrazu stosowania (t. j. z dnia 13 lipca 1933 r.).

Do art. 10.

Odrazu wchodzi w życie.

Do art. 11.

Ust. (1) odrazu wchodzi w życie z zastrzeżeniem, o którym jest wzmianka w wyjaśnieniach do art. 1. Ust. (2) będzie wprowadzony w życie przy generalnem odnowieniu składu obecnych rad gminnych po wydaniu nowego regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 29 ust. (7).

Do art. 12.

Tylko ust. (4) wchodzi odrazu w życie, postanowienia zaś pozostałych ustępów będą wykonane po bliższem określeniu zasady głosowania ściślejszego (art. 2) oraz wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 3.

Do art. 13.

Tylko ust. (1) wchodzi odrazu w życie, pozostałe zaś ustępy będą stosowane po wydaniu przepisów specjalnych, przewidzianych w ust. (4).

Do art. 14.

Artykuł ten wchodzi odrazu w życie.

Do art. 15, 16 i 17.

Artykuły te wchodzi odrazu w życie.

Do art. 18 i 19.

Odrazu wchodzi w życie tylko postanowienia zawarte w art. 19 ust. (1) i (5), pozostałe zaś postano-

wienia obydwóch artykułów będą wprowadzone dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 26 ust. (3), i dokonania wyborów do rad gromadzkich.

Do art. 20.

Stosować należy odrazu, t. j. z dniem 13 lipca 1933 r. ust. (1) i (2) przy powoływaniu sołtysa i podsołtysa w drodze nominacji, przyczem dyspensa, o której mowa w art. 4 ust. (3) łącznie z art. 20 ust. (2) możliwa będzie w miarę wydania odnośnych rozporządzeń. Odrazu stosować należy również art. 20 ust. (7) i (8).

Pozostałe zaś ustępy art. 20 ustawy będą wprowadzone w życie dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w ust. (4) i przepisów specjalnych, przewidzianych w ust. (9).

Do art. 21 i 22.

Wchodzi odrazu w życie, przyczem art. 21 wymaga stosowania zależnie od wydania regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 20 ust. (4), gdyż dotyczy również przypadków powoływania sołtysa (podsołtysa) w drodze nominacji.

Do art. 23.

Będzie mógł być stosowany dopiero po wydaniu przepisów specjalnych, zapowiedzianych w ust. (8).

Do art. 24 — 25.

Wchodzi odrazu w życie i wymagają stosowania jeszcze, przed wydaniem przepisów wykonawczych z zastrzeżeniem, że ust. (7) i zdanie pierwsze ust. (8) art. 24 są narazie bezprzedmiotowe.

Do art. 26 — 32.

Będą stosowane dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, przewidzianego w art. 26 ust. (3) i art. 29 ust. (7), przyczem postanowienia art. 32 ponadto po wydaniu przewidzianych w końcowem zdaniu przepisów specjalnych wzgl. rozporządzeń wykonawczych.

Do art. 33.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 34.

Artykuł ten będzie wykonany po wydaniu regulaminu wyborczego do rad miejskich i przy generalnem odnowieniu ich składu.

Do art. 35 — 36.

Wchodzi odrazu w życie.

Do art. 37.

Ustępy (4), (5) i (6) będą stosowane dopiero po bliższem określeniu w przepisach wykonawczych zasady głosowania ściślejszego oraz wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w ust. (5). Pozostałe postanowienia wchodzi odrazu w życie z zastrzeżeniem, że

powiększenie liczby wiceprezydentów oraz ławników zgodnie z ust. (2) i (3) nastąpić może dopiero po wprowadzeniu w życie ust. (4) i (5) w myśl powyższych wyjaśnień.

Do art. 38.

Będzie miał zastosowanie po odnowieniu składu obecnych rad miejskich w odnośnych miastach.

Do art. 39, 40, 41 i 42.

Będą miały zastosowanie dopiero po wydaniu regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 41 ust. (1) i zarządzeniu wyborów.

Do art. 43 — 48.

Odrzu wchodzą w życie i wymagają stosowania z dniem 13 lipca b. r. z zastrzeżeniem, że skład kolegium zarządu gminnego (art. 44 ust. (5), będzie uzupełniony po powiększeniu w swoim czasie liczby ławników zgodnie z wyjaśnieniami, podanymi do art. 1 ustawy. Do tego czasu kolegium będzie działało na podstawie postanowień nowej ustawy w dotychczasowym składzie.

To samo dotyczy składu magistratów (art. 37 ust. (3) i (5).

Do art. 49.

Artykuł ten będzie wprowadzony w życie dopiero po wydaniu przepisów, zapowiedzianych w ust. (1), oraz bliższym określeniu kwalifikacji zawodowych burmistrzów i prezydentów miast oraz ich zastępców w myśl ust. (5) i (6).

Do art. 50.

Będzie wprowadzony w życie po wydaniu przepisów wykonawczych, bliżej określających zasadę głosowania ściślejszego w wyborach przełożonego gminy i jego zastępcy w myśl art. 12 ust. (2) i art. 37 ust. (4), co zaś tyczy się zatwierdzenia wyborów zawodowych przełożonych gminy i ich zastępców po wprowadzeniu ponadto w życie postanowień art. 49 w myśl wyjaśnień podanych do tego artykułu.

Do art. 51.

Będzie wprowadzony w życie po ustaleniu rot przysięgi i przyrzeczenia przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Do art. 52.

Ustęp (1) będzie wymagał stosowania po wprowadzenia instytucji zawodowych członków zarządu gminy w myśl art. 49. Pozostałe zaś postanowienia wchodziły od razu w życie; sprawę wprowadzenia ich w życie i stosowania w praktyce wyjaśniło Ministerstwo okólnikiem Nr. 51 z dnia 22 maja b. r. L. SS. 16/2/1.

Do art. 53.

Ust. (4) — (10) będą wprowadzone w życie po powołaniu do życia instytucji zawodowych członków zarządu gminy, pozostałe zaś postanowienia art. 53 wchodziły od razu w życie. (Zob. cyt. wyżej okóln. Nr. 51).

Do art. 54 — 55.

Wprowadzenie w życie tych artykułów zależne jest od wydania rozporządzeń, przewidzianych w ust. (1) art. 54.

Do art. 56.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 57 — 58.

Wprowadzenie w życie nastąpi po wydaniu regulaminów wyborczych, zapowiedzianych w art. 57 ust. (6) i zarządzenia wyborów w myśl art. 115 ust. (3).

Do art. 59 i 60.

Podlegają od razu wykonaniu.

Do art. 61 — 63.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 64.

Wchodzi od razu w życie, nie wymaga jednak stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe.

Do art. 65 — 74.

Wchodzi od razu w życie. Jedynie postanowienia, zawarte w końcowym zdaniu ust. (7) art. 69 w ust. (3) i (7) art. 70 oraz w ust. (2) i (3) art. 71 będą stosowane dopiero po wprowadzeniu instytucji zawodowych członków zarządu gmin w stosunku do osób, powołanych w swoim czasie na te stanowiska.

Do tego czasu również nie wchodzi w grę zawodowi członkowie zarządu gminy, o których mowa w art. 72 ust. (4).

Do art. 102 ust. (1).

Odrzu wchodzi w życie, wymaga jednak stosowania w przypadkach wyjątkowych, gdyż generalna rewizja obecnego podziału administracyjnego na gminy na obszarze wojew. centralnych i wschodnich nie jest obecnie przewidziana.

Do art. 104 i 106.

Wchodzi od razu w życie z zastrzeżeniem, że do czasu wydania regulaminu wyborczego, zapowiedzianego w art. 2 ust. (3) i ukonstituowania się rad gromadzkich, czynne będą dotychczasowe zebrania gromadzkie w gromadach istniejących, a to w myśl art. 107 ust. (2).

Do art. 107 ust. (2).

Postanowienie, zawarte w zdaniu pierwszym, wchodzi od razu w życie, zdanie końcowe ust. (2) i pozostałe postanowienia tego artykułu nie dotyczą obszaru województw wschodnich.

Do art. 110 — 111.

Wchodzi od razu w życie.

Do art. 115 ust. (3).

Wybory do organów samorządowych będą zarządzone dopiero po wydaniu regulaminów wyborczych.

Do art. 116.

Stosować należy odrazu, t. j. z dniem 13 lipca b. r.

Do art. 120.

Wchodzi odrazu w życie i wymaga stosowania bez oczekiwania na przepisy wykonawcze.

Do art. 121 ust. (1).

Wchodzi odrazu w życie, będzie jednak stosowany po wydaniu przepisów zapowiedzianych w art. 13 ust. (4).

Do art. 122 i 127.

Wchodzi odrazu w życie (nie wymagają stosowania przez P. P. Wojewodów i władze podległe).

Do art. 128.

Wymaga stosowania z dniem 13 lipca 1933 r.

Do art. 129 — 130.

Wchodzi odrazu w życie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o podanie treści okólnika władzom podległym i odnośnym związkom samorządowym oraz wydanie zarządzeń, zmierzających do wprowadzenia w życie i stosowania z dniem 13 lipca b. r. tych postanowień nowej ustawy, które w myśl powyższych wyjaśnień odrazu wchodzi w życie. Ministerstwo prosi o nadesłanie do wiadomości odpisu wydanych zarządzeń.

**Pismo Nr. BS. 22/6 z dnia 19 czerwca 1933 r.
w sprawie wniosków do Funduszu Pracy.**

Do

P. P. Wojewodów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych bierze udział przez swych przedstawicieli w posiedzeniach nowoutworzonej Komisji Techniczno-Ekonomicznej przy Związku Miast Polskich, w której są rozpatrywane wnioski Panów Wojewodów, dotyczące robót publicznych w gminach, ubiegających się o pożyczki w Funduszu Pracy.

Jest rzeczą konieczną, aby przedstawiciele Ministerstwa byli przed każdym posiedzeniem Komisji Techniczno-Ekonomicznej dobrze zaznajomieni z wnioskami P. P. Wojewodów, bowiem udział tych przedstawicieli polega głównie na koordynowaniu tych wniosków z dążeniami i zarządzeniami władz centralnych, a w szczególności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wobec powyższego proszę P. Wojewodę o wydanie zarządzeń, aby wszelkie wnioski gmin i instytucji, ubiegających się o pomoc w Funduszu Pracy, w zakresie robót, należących według kompetencji do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, były jednocześnie przesyłane w odpisie temu Ministerstwu do wiadomości.

Pismo Nr. SS. 53/22/2 z dnia 26 czerwca 1933 r.

Tryb postępowania w sprawach, dotyczących zwolnienia związków samorządowych od wykonywania czynności Funduszu Bezrobocia.

Do

P. P. Wojewodów (za wyjątkiem woj. śląskiego, pomorskiego i poznańskiego).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych za zgodą Min. Opieki Społecznej ustala następujący tryb załatwiania podań związków samorządowych o zwolnienie od zastępczego wykonywania czynności Funduszu Bezrobocia.

Ministerstwo Opieki Społecznej otrzymawszy podanie związku samorządowego, będzie zwracało się o opinię jednocześnie do Dyrekcji Funduszu Bezrobocia i do Pana Wojewody.

Przed wydaniem opinii, wojewódzki wydział samorządowy winien zbadać przytoczone przez związek samorządowy motywy, uzasadniające żądanie zwolnienia, w szczególności, czy wykonywanie czynności Funduszu Bezrobocia naraża związek samorządowy na wydatkowanie sum samorządowych i czy stan finansowy związku pozwala na tego rodzaju wydatkowanie.

W opinii swej P. Wojewoda wskaże, w jaki sposób, zdaniem Pana Wojewody, czynności te mogłyby być spełniane bez narażenia związku samorządowego na straty.

Opinię swą Pan Wojewoda będzie przysyłał Ministerstwu Opieki Społecznej, która wyda decyzję po porozumieniu się z Min. Spr. Wewn.

Orzecznictwo Sądów Polskich.

Zaliczenie przez Kasę Chorych robotników do grup zarobkowych.

Kasa Chorych przy zaliczaniu do odpowiednich grup zarobkowych robotników, którzy pracowali w przedsiębiorstwie z przerwami, nie wszystkie dni w tygodniu, winna przyjąć za podstawę do obrachunku dzienny zarobek każdego robotnika, wyprowadzony nie z podzielenia otrzymanej płacy przez ilość faktycznie przepracowanych dni, lecz z podzielenia tej płacy przez ilość dni, przeznaczonych do pracy w całym tygodniu.

Orzeczenie Izby Cywilnej (sekcji I.) Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1933 r. Nr. I. C. 477/32.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 346).

Urzędy państwowe podlegające ustawie o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Okoliczność, iż w rozporządzeniu Ministra dana instytucja państwowa została nazwana „urzędem“, nie stoi jeszcze na przeszkodzie uznaniu, iż instytucja ta stanowi zakład pracy, prowadzony przez Państwo, na którego pracowników rozciąga się moc ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, o ile z uprawnień jej przysługujących wynika, że nie ma ona nic wspólnego z wykonywaniem aktów władzy, co stanowi zasadniczą

atrybucję urzędów państwowych, lecz powołana została do wykonania ściśle określonych funkcji natury gospodarczej.

Orzeczenie Izby Cywilnej (Sekcji I.) Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1933 r. Nr. I. C. 498/32. (Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 347).

Właściwości Sądu pracy.

Stronom, spór wiodącym, nie wolno zrzec się właściwości sądu pracy na rzecz sądów powszechnych (z zastrzeżeniem przepisu art. 24 tego rozp.), natomiast rozporządzenie o sądach pracy nie zabrania stronom zrzeczenia się właściwości sądu powszechnego na rzecz sądu pracy.

Zrzeczenie się takie należy przyjąć jako domniemane w takim wypadku, gdy pozwany przed wdnieniem się w spór do istoty sprawy, nie zgłosił w myśl § 441 p. c. zarzutu niewłaściwości sądu pracy.

Orzeczenie Izby Cywilnej (Sekcji II.) Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 1933 r. C. II. R. 144/33.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 357).

Właściwość Ministerstwa Spraw Wojskowych i Sądów Powszechnych w sprawach stałego kwaterunku wojskowego.

Ministerstwo Spraw Wojskowych może uchylić włączony do umowy, zawartej z właścicielem koszar w sprawie użycia ich na cele stałego kwaterunku wojskowego, akt administracyjny o zajęciu tych koszar, gdy stwierdzonem zostało, że wydanie aktu administracyjnego wywołane było błędnym mniemaniem władzy o ustalaniu dawniejszego stosunku kwaterunkowego.

Do orzekania, czy umowa powyższa, o ile reguluje prywatno-prawne stosunki stron, jest nieważna z powodu błędu, powołane są sądy powszechne.

Orzeczenie N. T. A. z 8 listopada 1932 r. L. Rej. 3998/31.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 375).

Podstawa wymiaru podatku od nieruchomości.

Przepis § 1 ustęp ostatni rozporządzenia z dnia 30 kwietnia 1925 r. poz. 333 Dz. Ust. nie uwłącza prawu podatnika do żądania określenia podstawy wymiaru w sposób, przepisany w § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. poz. 523 Dz. Ust. o państwowym podatku od nieruchomości.

Wyrok N. T. A. z 20 stycznia 1933 r. L. Rej. 9166/31 i 9167/31.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 378).

Kwestjonowanie przez strony zasadności statutu związku komunalnego wprowadzającego daninę.

Zasadność uchwalonego przez związek komunalny statutu, wprowadzającego daninę, jak również legalność zatwierdzającej go decyzji właściwej władzy nadzorczej, może być przez stronę zakwestjonowana, w toku instancji tylko w związku ze skargą przeciw wezwaniu do uiszczenia daniny.

Wyrok N. T. A. z dnia 8 marca 1933 r. L. Rej. 1613/32.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 380).

Odpisanie na zużycie budynków i maszyn płatnikom podatku dochodowego.

Przepis art. 6 ustawy o podatku dochodowym, zezwalający na coroczne prawidłowe odpisanie na zużycie budynków i maszyn, może mieć zastosowanie tylko do tego podatnika, który z użytkowanej nieruchomości czerpie i wykazuje dochód do opodatkowania, względnie u którego dane źródło dochodowe jest włączone do podstaw wymiaru.

Wyrok N. T. A. z 6 kwietnia 1933 r. L. Rej. 2047/31.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1923 r. str. 381).

Pojęcie terytorjum fabrycznego w rozumieniu ust. 4 art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 23 grudnia 1927 r. poz. 983 Dz. Ust.

1) Pojęcie terytorjum fabrycznego w rozumieniu ust. 4 art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 23 grudnia 1927 r. poz. 983 Dz. Ust. oznacza obszar ziemi, na którym znajduje się zakład fabryczny i który tworzy w tym celu jedną odgranieczoną i zamkniętą w sobie przestrzenną całość.

2) Za budowle fabryczne w rozumieniu tegoż przepisu mogą być uznane tylko takie zabudowania gospodarcze i mieszkalne, które znajdują się na tym samym co i zakład fabryczny terenie.

Wyrok N. T. A. z 18 kwietnia 1933 r. L. Rej. 9359/30.

(Orzecznictwo Sądów Polskich, sierpień 1933 r. str. 382).

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: KRAKÓW MAGISTRAT, BIURO PREZYDJAŁNE. TELEFON NR. 125-05.

PRENUMERATA: ROCZNA WYNOŚI 12 ZŁ., (Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ 14 ZŁ.), CENA JEDNEGO EGZEMPLARZA 1 ZŁ.

SPRZEDAŻ DZIENNIKA ORAZ PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ NA PRENUMERATĘ USKUTECZNIA DZIENNIK PODAWCZY MAGISTRATU.

OGŁOSZENIA: CAŁA STRONA 100 ZŁ., 1/2 STRONY 50 ZŁ., 1/4 STRONY 25 ZŁ. — DZIAŁ OGŁOSZEŃ PROWADZI P. A. T. W KRAKOWIE, ULICA MIKOŁAJSKA 32. — TELEFONY NR. 104-99, 105-00.

Nakładem Gminy stoł. król. miasta Krakowa. — Czcionkami Drukarni Muzeum Przemysłowego w Krakowie, ulica Smoleńska Nr. 9.

